

ROM -

Romə tián

Sagi tə, Polə nə púpúní v pa

Romə tián

Kərisə lià tə nə

Romə tián sagi tə yuu wa sugu

Lìù tə, v nə púpúní sagi ku tə

Ku yi Zwezi-*Kərisə *tuntunu Polə nə púpúní ku. U vèli bwálá kapupu, v ma swìn Zwezi-Kərisə suywánú tə v biri.

Lìà tə nə, Polə nə púpúní

Polə púpúní ku v pa *Kərisə lià tə nə, ba nə wulə *Romə nə. Ku máná tə wa, də Polə wulə v nɛ batwa nii vèlu tə wa. U wulə Korentə nə, v dàń yà pìà, sà v twá Romə v kèn v va Esəpanyə.

Sagi tə wa sugu

Polə biri v kàrà tə mama Romə tián sagi tə wa. U biri də, ləzoni tə mama yi cuna lià, yá Yu swə ba mama míámíán. *Zwifə-ba də ba tə, ba nə tà Zwifə-ba mɛ wàá cígá tián ba yanı Yu yáá con, də ba nə ken ba waa Zwezi-*Kərisə nə, v nə tɪga ba yuu yiri. Ku nətu yi pubwanu Yu fwa ba yira. Yá síón nə, ba də Zwezi-Kərisə dàń vwə duən nə.

Swapitərə nana tə wa, Polə swìn Yu-*Siɲu tə yoo, ku nə pɪn mi, ku nə yáá pɪn, nə jì Yu bia, ku ga twi ku saɲa nəba.

Swapitərə nugu ku va ku yí fugə nədu tə yi Yu fira tə nə yi nətu, *Yızərayelə lià yuu wa nə ku swìn. Zwifə-ba zɔni vɪga suywánú tə ba dugu.

Yá Yu mù wà v dwíí tə vɪ.

Swapitərə fugə bələ ku va ku yí fugə də bonu tə wa, Polə tún coŋi v pa ba nətu yuu wa, ba nə mə, sə ba ya Kərisə lià púlí tə wa də kàrá con. U biri də, won mama mə, sə ku fwa də sonu.

1

Polə jùnì Kərisə lià tə Romə nə

(Titə 1.1-4)

¹ À mù Polə yi Zwezi-*Kərisə tutunbiu. À mù nə púpúní sagi ku tə. Yu kúrí nə, sə à ya v *tuntunu. U li nə, v tún vən nə, sə à swìn v suywánjú tə, à biri lià nə. ² Yu yà dí yáá, v twá də v nii *sùsùnà tə, v ma kàn suywánjú təntə nikanɪ, fuən fuən. Yá ku yoo dàń púpúní Yu sagi tə wa. ³⁻⁴ Ku suywánjú təntə swìn v biú Zwezi-Kərisə yoo, v nə yi nə *Yuu-Tiu. U jigə ləzwənə, ba ga liri wá piú *Davidə dwíí tə wa. Yá Yu twá də v *Siju tə, v ma bwin wá, v li tian wa, yá v dàń ga biri də, cígá mama, v yi v biú tə, v nə jə diàn. ⁵ Ku twá də v mù Zwezi-Kərisə, Yu ma fwa v pubwanu tə nə yira, v ga tún nəba, sə nə ya v tuntuna. U fwa ku nətu tə, sə nə va nə swìn v sugu tə, nə biri dwíí tə mama luv mama wa nə, ba nə tà *Zwifə-ba, sə ba zílí v nii, ku twá v yiri tə nə. Ku nətu twá ba nə kəni ba waa v nə wuuu. ⁶⁻⁷ Á mù *Romə tián də wulə ba mù lià təntə wa, Zwezi-Kərisə nə kúrí, sə ba ya v lià. Ku dàń ya á mù mama nə, à púpúní à pɪn. Yu swə aba, v kúrí aba, sə á ya v mù nyiən. Nə nyina Yu də nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa pubwanu á yira, ba ga pa aba bican sié.

Nətu Polə nə swə Kərisə lià tə, ba nə wulə Romə nə

(Romə tián 15.23-32, 1 Tesalonikə tián 1.2-3, 3.7-13)

⁸ Tia yuu bwálí mama nə, lià nèn də, á kəni á waa Zwezi-*Kərisə nə. Ku

mù nè pɪn, à dí yáá, à twá də Zwezi-Kərisə, à ma kəni à nyina Yu lèè, á mama yɪrɪ. ⁹⁻¹⁰ Yá à tɔŋa tutɔŋɪ tə, Yu nè pɪn nè, də à waa mama, à ma swìn v bìú tə suywánú tə à bɪrɪ. Yu yèé də, ku yɪ cígá, à swìn nətən də. U yèé də, mánjá mama, à nè wulə à jùnì wá, à yàá lòrì wá à pɪn aba. Yá mánjá mama, à lòrì Yu, sə v sùrí cwəŋə, v pa nè síún, də ku nè twá də v fɪra, sə à bà à na aba. ¹¹ À pìà, sə à na aba də à waa mama, sə à pa aba Yu-*Sɪŋu tə tarɪvɔn don, sə ku pa á zɪgɪ dɪàn, á twá Zwezi-Kərisə nè. ¹² À mù də á mù mɛ kəni nè waa Zwezi-Kərisə nè, yá nè dàń yɪ won nədu. Ku mù nè pɪn à pìà, sə nè na duən, nè ga dən duən jìàn.

¹³ À nubia-ba, à pìà, sə á lwarɪ də, à dédén, sə à bà, à na aba ku nɛɛ cé duən. Yá yìèn cìgà à yáá nè, ku bà ku yí zèn. À pìà, sə à bà, à tɔn tutɔŋɪ á tətəŋɪ wa. Ku wá san aba, sə á va yáá, á ga bori Yu nyiən tə wa, ndə à nè fwa nətu luv dwíé tə duən wa. ¹⁴ Yu nè pɪn nè ku tutɔŋɪ təntə. Ku dàń yɪ ndə jɪŋɪ nè à yuu wa, sə à swìn suywánú tə, à bɪrɪ *Gəɾəkə-ba nè, də ba tə, ba yíá nè wà purɪ nè, də ba tə, ba nè yèé saga kàrù, də ba tə, ba nè yəri won mama nè. ¹⁵ Mə ku mù yoo təntə nè pɪn, à pìà, sə à bà, à swìn suywánú tə, à bɪrɪ á mù *Romə tián də, də à waa mama.

Suywánú tə jə dɪàn

¹⁶ Cavɪra ba à mù Polə jə, sə à swìn suywánú tə à bɪrɪ lià nè. Yu dɪàn wulə suywánú təntə wa, sə tə jon lià tə mama, ba nè kəni ba waa Zwezi-*Kərisə nè, ba cuna wa. Cwəŋə təntə təntən ka wulə *Zwifə-ba yɪrɪ. Ku kwa nè, ka wulə *Gəɾəkə-ba tə də yɪrɪ. ¹⁷ Suywánú təntə nè bɪrɪ nətu tə, Yu nè pɪn ləzwənə jì cígá tíú v mù Yu yáá con. Ku yoo təntə cwəŋə dən ləŋv də ku yígúré nè yɪ, sə lià tə kəni ba waa Zwezi-Kərisə nè wuuu. Ku yɪ ndə, ku nè púpúní Yu sagɪ tə wa, ku wú: «Lìù tə, v nè kəni v waa Zwezi nè, Yu yàá pa v jì cígá tíú, v mù Yu yáá con. Yá v mù lìù təntə wá ya mu wa, ku nè ba zwè Yu con.»

Llà tə mama yi cuna là

(Efɛzə tián 4.17-19, 1 Piyerə 4.3-5)

¹⁸ Yu biri də, ɔ lɪŋa zaŋa ɔ sán tə nə, là tə tutunkukwɪnan tə mama yiri, ɔ nə ba pià, də kunkun yìèn yiri. Mə tə mù nə, ba ma cì là tə yáá nə, ba dàn ká lwarɪ cígá tə. ¹⁹ Cígá, ku tə, ba nə wàá ba lwarɪ Yu yoo yuu wa ku yi nəpon. Yu tətə nə biri ba ku yoo tə, ɔ pa ba lwarɪ ku. ²⁰⁻²¹ Lìù mama yà tə wà nɪ Yu nə yi nətu. Yá ku nə zɪgɪ mánjá tə wa, Yu nə fwa luu, ku ja bà ku yí zèn, wiən tə, ɔ nə fwa, tə biri nətu tə, ɔ nə yi. Tə ma biri də, cígá mama, ɔ jə diàn, tə nə bá zwè, abada də. Tə ma kùb biri də, ɔ mù cɪcɪ cígá nə yi Yu də. Ba yèə də, Yu wulə zəni, yá ba ga vi, sə ba pa wá dun, nə à yèə, sə ba kə ɔ lèè, ndə ba nə mɛ, sə ba fwa nətu. Ku mù nə pɪn, ba kùb wàri ba swìn də, ba wà ɔ mù Yu nii zìlí, ba nə yəri wá yiri. Yá ba bɪcanɪ kùb ba pubuŋa jə. Ba yəri won mama, ba ga yəri yozəŋu də. ²² Ba swìn də, ba mù jə wubɪŋa, yá ba ga yəri də, ba yi ləyirən. ²³ Ba mù con nə, ba yá dun Yu tə, ɔ nə wàri ɔ ti ɔ pwi, yá ba ga jùnɪ wonwanan. Tə wonwanan təntə yi ləzwənə nyɪnyɪga, ba nə sárí, yá ləzwənə tətə ga ti ɔ pwi. Tə duən də nyɪn də zuŋi. Tə duən də nyɪn də vəná, tə nə jə nəɛ banɪa, tə duən də kùb nyɪn də wiən tə, tə nə vɛli tə pùə ban.

²⁴ Mə ku mù nə pɪn, Yu dān ma yá ba, sə ba fwa ba pùə yokukwɪnan fira yìèn tə duən yira, sə tə kə ba durən wa, sə tə ga kə cavira ba tətə nə. ²⁵ Ba yá Yu cígá tə, ba ga pú kunkun kwa. Ba tuŋa ba pɪn wiən tə nə, Yu nə fwa, də ba pɪn tə dun, ba ga yá Yu tətə, ɔ nə fwa tə wiən təntə mama. Yá ɔ mù nə ba yà mɛ, sə ba bu ɔ nə, mánjá mama wuuu, ku nə ba zwè. Amuna!

²⁶ Mə ku mù nə pɪn, Yu dān ma yá ba, sə ba fwa cavɪyɪən tə, ba nə swə tə fànú. Ba kana dān yá bara nə, ba pìi ba pèní ba duən kana, ba ma tuŋa yìèn duən yira, tə nə wà mɛ. ²⁷ Bara tə də con, ba də tuŋa ku yoo təntə. Ba də yá kana tə nə, ba duən bara fira ga pìi ku gwɪ ba. Ba də pèní də ba duən

bara, ba ma tuŋa caviyien duən yura. Càn nə wá ya ba ɲwírán, tə yolwana təntə yiri, ba nə fwa.

²⁸ Ba mù lià təntə ba pià, sə ba lwarɪ Yu. Ku mù nə pɪn, Yu ma yá ba, sə ba pubuŋa tə ya pubunkukwɪun, sə ku pa ba tun yìèn tə, ba nə wà mɛ, sə ba tun. ²⁹ Ba bɪcanɪ súé də kunkun yìèn yiri mama. Ba tuŋa yolwana duən yura. Lià duən wiən jə yimən tə pa ba. Ba wɛɛ luŋa duən yuu wa. Ba zɪga lià duən nə, ku tián wiən yiri. Ba swə lià gurɪ. Ba dɪ jara də duən. Ba gɪgɪrɪ lià. Ba tuŋa yutəlu yìèn lià yura. Ba dó tɪjaŋa duən dèñ nə. ³⁰ Ba swìn yolwana, ba pɪn duən nə. Ba yɪ Yu duŋa. Ba twɪn lià. Ba yɪ fwɪə lià. Ba fwa yirɪ. Ba swə yolwan nədun fàŋú. Ba ba ba nyɪna-ba nii zɪlí. ³¹ Ba kúù yəri ku tə, ku nə ziən. Ba nə kàn nikanɪ, ba ba ku nii nə twá. Ba yəri ka sóní lià. Ba ba lià yinəgə dəri. ³² Ba yèé zəni də, Yu *nii tə bɪrɪ də, lià tə, ba nə tuŋa yokukwɪnan təntə mɛ, sə ba tɪ, sə tɪan nə ya ba ɲwírán. Ba yèé ku nətu tə, yá ba ga tuŋa tə yìèn tə. Ku tà tə cɪcɪ nə ba tuŋa, ba nə nɪ liù, də ɪ tun yolwan, ba yàá swə, ba ga daŋa ku tíú jìàn, sə ɪ fwa ɪ sùrí lá.

2

Nətu Yu nə wá bɪrɪ lià tə bura

(Matia 7.1-5, Romə tián 14.10-12, Tùtònán 10.34-35)

¹ N mù liù tə, n nə tɪ n tián, n ma fwa liù tə nə bɪrɪ lià bura, sə n bɪrɪ n duən bura, ku mɛ, sə n bwe n tián n jén, n tətə yɪ bè. N bɪrɪ lià duən bura, yá n tətə tuŋa yìèn tə, ba nə tuŋa. Ku mù nə pɪn, n kúù wàrɪ n swìn də, n wà ɪ mù Yu nii zɪlí, n nə yəri wá yiri. Yá n nə bɪrɪ lià tə bura tə wá pa, Yu bura tə ja n tətə. ² Nə yèé də, Yu jə cígá, ɪ ma bɪrɪ lià təntə, ba nə tuŋa yokukwɪnan təntə bura. ³ N mù liù tə, n nə bɪrɪ lià duən bura, yìèn yiri, ba nə fwa, n tətə ga tuŋa tə yìèn təntə, n mù dàñ buŋa də, n mù wá jén Yu bura tə yáá nə naaa? ⁴ Yu ya wuywanyien zənzən. ɪ jə pínú zənzən də. ɪ

yèé nətɔ v nə wá ja v tiàn v ma dân. N yɪ n goni tə yìèn təntə naaa? N yəri də, ku yɪ wɔywanɪ nə v fwa n yɪra, sə n twá ku nə, n vəvəri n kwa n ma sá n cuna tə naaa? ⁵ N mù liù təntə n yuu dà, ku pa n ba pià, sə n vəvəri n kwa, n ma sá n cuna tə. N tətə dân nə wá pa Yu lɪŋa tə zàn n yuu wa. Yu bura tə wá ja mú dun tə nə, v lɪŋa tə nə wá pwin, tə nan poni nə. Ku dun təntə nə, v wá bɔ̀rì lià tə mama bura, ku twá də cígá. ⁶ Ku dun tə nə, v wá ŋwín liù mama tutɔŋɪ ŋwírán, v pa wá. ⁷ Lià duən jə pínú wuuu, ba dân ká pií ba kə ba kwa, ba ma tɔŋa zəni. Ba pià dun Yu con. Ba pià zìlɔ́. Ba pià mu tə, ku nə ba zwè Yu con. Mə ba mù lià tə nə, v cígá wá pa mu tə, ku nə ba zwè v con. ⁸ Lià duən də yɪ tútɔ̀nyɪna, ba ba Yu cígá tə nii zìlí, ba ga swə, sə ba tun ku tə nə lwara. Ku mù nə pun, Yu lɪŋa zaŋa tə fufwin ku lià təntə yuu wa zənzən. ⁹ Lià tə mama, ba nə tɔŋa yolwana tə, Yu wá kə càn ba nə zənzən, fən ga wá zu ba. Càn təntə wá dó yáá, tə yí *Zwifə-ba. Ku kwa nə, tə dân wá yí *Gərekə-ba tə. ¹⁰ Yá lià tə mama, ba nə fwa zəni, Yu wá pa ba na dun. Ʋ wá pa ba zìlɔ́, v ga pa ba bɪcən sìə. Ʋ wá dí yáá v tun ku yoo təntə Zwifə-ba yɪra. Ku kwa nə, v dân wá tun ku Gərekə-ba yɪra. ¹¹ Yu yáá con, ləzwənə mama ba n don dwə.

Won tə, ku nə dwə, ku yɪ ka twá Yu nii tə nə

(Matia 8.10-12, 23.3-4)

¹² Lià tə, ba nə tà *Zwifə-ba, yəri Yu *nii tə, v nə pun *Moyizə nə. Ba mù lià təntə tɔŋa cuna, yá ba ga wá tɪ, ba jén míámíán Yu yáá con, ba bá yəni ku. Zwifə-ba mù yèé Yu nii tə, v nə pun Moyizə nə. Yá ba də wa lià duən wà Yu nii təntə nə twá. Yu wá twá ku nə, v ma bɔ̀rì ba bura. ¹³ Liù mama bá ya cígá tíú Yu yáá con, v nə cuga Yu nii tə yɪrɪ. Ku mə, sə v tun ku tə, Yu nii tə nə bɪrɪ, sə v tun. Mə nətɔ nə v dân wá ya cígá tíú Yu yáá con. ¹⁴ Dwíé tə duən yəri Yu nii tə, v nə pun Moyizə nə. Yá ba dân nə twá ba tətə pubɔŋa nə, ba tun yìèn tə nə tua tə mə, də ku tə, Yu nii tə nə pià, ku

biri dɛ, ba yɛ́ɛ ku tɛ, Yu nɛ pià, ba cígá ga yɛri Yu nii tɛ mù. ¹⁵ Ku biri dɛ, Yu nii tɛ wulɛ ba bɛanɪ wa, sɛ ba lwarɪ ku tɛ, ba nɛ mɛ, sɛ ba fwa. Yá ba bɛanɪ wa, ba pubuŋa tɛ yàá biri yìèn tɛ, ba nɛ fwa zɛni tɛ wa, dɛ yìèn tɛ, ba nɛ fwa lwanɪ tɛ wa. ¹⁶ Dun don nɛ, Yu wá twá dɛ Zwezi-*Kərisɛ, ɔ buri yìèn tɛ, tɛ nɛ sɛgè, lià tɛ bɛanɪ wa bura, ndɛ Yu suywánú tɛ, à nɛ swìn à biri tɛ nɛ biri nɛtu. Yá ku dun tɛntɛ nɛ, yìèn tɛntɛ dàń wá nan poni nɛ.

Zwifɛ-ba wà Yu nii zìlì

(Matia 3.8-10, Marəkə 7.9-13)

¹⁷ N mù liù tɛ, n nɛ swìn dɛ, n yi *Zwifɛ-ba dwíí tɛ wa liù, n ba fɛn dɛri, n nɛ twá Yu *nii tɛ nɛ yiri. N yàá fwa yiru, dɛ n yi Yu nyiɛn. ¹⁸ Ku twá dɛ Yu nii tɛ, ɔ nɛ pin *Moyizɛ nɛ sánú, n ma yɛ́ɛ ku tɛ nɛ yi Yu fira, n ga yɛ́ɛ yozɛnu dɛ yolwan swíán duɛn wa. ¹⁹ N mù con nɛ, n buŋa dɛ, n mù yíá nɛ na lá cígá mama, n ma biri cwɛŋɛ lilirɛn nɛ. N buŋa dɛ, n yi ndɛ poni nɛ, n piri lià tɛ, ba nɛ wulɛ yikunu wa. ²⁰ Yu nii tɛ, ɔ nɛ pin Moyizɛ nɛ, biri mú yɛnu dɛ cígá. Yá ku mù nɛ pin, n buŋa dɛ, n mù nɛ wàá lià tɛ, ba nɛ tɛlɛ cwɛŋɛ wa, n kwɛn n kɛni cwɛŋɛ wa. N buŋa dɛ, n mù nɛ yi karnyina, n kàri lià tɛ, ba nɛ yɛri won mama. ²¹ Haya! N mù liù tɛ, n kàri lià duɛn, n ba n tɛtɛ kàri. N mù liù tɛ, n kàri n biri, sɛ ba dàn ká ŋu, n tɛtɛ ŋwìn. ²² N mù liù tɛ, n nɛ swìn, sɛ ba dàn ká cwàri, n tɛtɛ cwàri. N mù liù tɛ, n nɛ culi wonwanan, n tɛtɛ pii n ŋwìn wonwanan n yoli. ²³ N fwa fwiɛ n nɛ jɛ Yu nii tɛ, ɔ nɛ pin Moyizɛ nɛ tɛ yiri, yá n ga ba Yu nii tɛntɛ nɛ twá. Ku nɛtu pin, n cùgò Yu dun tɛ. ²⁴ Ku yi ndɛ ku nɛ púpúní Yu sagi tɛ wa, ku wú: «Ku zigi á mù yuu wa, dwíí tɛ, ba nɛ tà Zwifɛ-ba, ma twìn Yu.»

(Romə tián 4.11-12, 1 Korentə tián 7.19, Galasi tián 5.6)

²⁵ Á mù Zwifɛ-ba pin ba *gwɛŋɛ bɛɛ. Dɛ á nɛ twá ku tɛ nɛ, Yu nii tɛ, ɔ nɛ pin Moyizɛ nɛ, nɛ biri aba, á goŋu tɛ jɛ dɛń. Yá á dàń nɛ ba ku tɛ nɛ twá, Yu nii tɛ nɛ biri aba, ku yi ndɛ ba nɛ wà aba gwɛŋɛ. ²⁶ Yá ba dàń nɛ wà liù

gwəŋə, ʊ ga twá ku tə nə, Yu nii tə nə buri, Yu wá jələ ku tíú ndə ba gwəŋə wá. ²⁷ Ba wà ʊ mù bɛɛ tɛntə gwəŋə, yá ʊ ga twá ku tə nə, Yu nii tə nə buri. ʊ mù bɛɛ tɛntə bura wá ja n mù liù tə, n nə yi Zwifə. N jə Yu nii tə, ba gwəŋə mú də, yá n ga ba Yu nii tɛntə nə twá. ²⁸ Cígá cígá Zwifə tà liù tə, ʊ yura nə nyin də Zwifə yura cici. Yu yáá con, ku tà liù tə, ba nə gwəŋə wá cici. ²⁹ Cígá cígá Zwifə yi ʊ bican tə nə yi nətu nə buri də, ʊ yi Zwifə. Liù tə, ba nə gwəŋə wá cígá cígá Yu yáá con, ku yi liù tə, Yu-*Singu tə nə lwàn ʊ bican tə. Ku tà liù tə, ba nə gwəŋə wá cici. ʊ mù ləzwənyiri tɛntə yi Yu nə yáá bwi ʊ nə, ku tà ləzoni.

3

Nətu Yu nə fwa zəni Zwifə-ba yura ʊ doni dwíá tə duən

(Romə tián 9.4-21)

¹ Ku nətu wa, liù dān nə yi *Zwifə, bəwon nə, ʊ ma dwə lià tə duən tə? Zwifə-ba nə pun ba *gwəŋə bɛɛ tə, ku nywarɪ nə yi bɛ? ² Yìèn dáá zənzən, Yu nə ma fwa zəni Zwifə-ba yura, ku pa ba dwə dwíá tə duən tə. Tə wa tɛntən yoo nə yi Yu buri ʊ sùràn tə ba mù Zwifə-ba nə. ³ Yá ba wa lià duən dān nə jigə pwíí bələ tián tə, ku nətu tə dān wá pa Yu də lwàn, ʊ jì pwíí bələ tíú naaa? ⁴ Abada! Ku tà nətu! Ləzoni mama nə swə ba kunɪ kunkun, Yu mù ba ʊ cígá sugu tə lwàní. Ku yi ndə ku nə púpúní Yu sagɪ tə wa, ku swìn Yu yoo, ku wú:

«Mánjá tə, n nə swìn, ba mama wá lwarɪ də n swìn cígá.

Yá ba nə pià ba buri n bura, n tə wá nan bura tə wa.»

⁵ Yá nə dān nə tà cígá tián tə nə buri də, Yu yi cígá tíú, bəwon nə nə kúù wá swìn? Yu ba cígá jə, də ʊ lɪŋa tə nə yáá pa ʊ kəni nəba càn wa, naaa? Bwálí ku tə wa, à pubuŋa tə yi ndə ləzwənə nə buŋa nətu. ⁶ Abada! Ku tà nətu! Də Yu yà nə tà cígá tíú, ʊ yà wàri luv ku tə ləzoni bura ʊ buri. ⁷ Yá à

kunkun dàń nà pín, Yú cígá tə kwén ká nán póní nà ká sùrí, sà kú pá Yú ná dún, bèè nà pín Yú búrá má wá já nà, à nà yí cúnú tə yírí? ⁸ Kú nà yí nətú, bèè nà pín, nà bá swín, nà wú: «Nə fwa yolwana tə, sə tə nán zəní nà?» Lìà duən búǵa də, nà kàrà tə yí nətú, bá gá twín nəba. Búrá wá já kú mù lìà təntə, yá kú mù nà mé də bá.

Lìù təló, ʋ nà yí cígá tíú

⁹ Bèè won dàń nà wulə, kú nà búrí də, nà mù *Zwifə-ba, dwə dwíó tə duən tə? Kú won təntə təló. Nə dí yáá nà búrí də, Zwifə-ba də *Gərekə-ba tə mama yí cúná nà dí diàn bá yuu wá. ¹⁰ Kú yí ndə kú nà púpóní Yú sagí tə wá kú wú:

«Lìù təló, ʋ nà yí cígá tíú,

lìù nədu tətə təló. ¹¹

Lìù mama təló, ʋ nà já wubúǵa.

Lìù mama təló, ʋ nà pìà Yú. ¹²

Lìà tə mama dugu cígá cwəǵə tə.

Bá mama yí tutú Yú yáá con.

Lìù təló, ʋ nà tǵa zəní,

lìù nədu tətə təló. ¹³

Sùràn tə nà nǵa bá níó wá

yí yokukwínán, ndə bá sùrí libəri níi nà.

Bá nəndələ nà bá má gǵarí lìà duən bá cùgà.

Bá níó cà ndə dəkwaa cwan nà. ¹⁴

Bá níó sùó də ká zírí ká kə lìà nà,

də sùràn tə, tə nà cùgà lìà. ¹⁵

Bá nɛɛ lǵa tíá zənzən,

sə bá má vá bá lí mú. ¹⁶

Bá mù nà twá bwálí nà,

ba yàá cùgù wiən tə mama,

ba ga kə càn ku bwálí tə wa. ¹⁷

Ba yəri cwəŋə tə, ka nə kəni bican sié là pwéré wa. ¹⁸

Ba ba Yu fən dəri mancun tətə.»

¹⁹ Yá nə ga yèé də, ku tə mama Yu *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, nə bɪrɪ tə, yɪ là tə yɪrɪ, ba nə mɛ, sə ba zílí Yu nii tə. Liù mama kúbè wàrì v swìn də, v yəri. Yá liù mama dān mɛ, sə v tún v nii Yu yáá con. ²⁰ Ku mù nə pɪn, Yu yáá con, liù mama wàrì cígá tíú v jì, də ku nə yɪ, sə v zílí Yu nii tə, v nə pɪn Moyizə nə. Yu nii tə mù yɪ ku bɪrɪ là, sə ba lwari də, ba tun cuna cici.

Nətu liù nə wá jì cígá tíú Yu yáá con Zwezi-Kərisə yɪrɪ

(Galasi tián 2.15-16, 3.8-14, Efɛzə tián 2.7-9)

²¹ Síún nə, Yu dān bɪrɪ nəba nətu, v nə wá bɪrɪ də, liù yɪ cígá tíú v mù Yu yáá con, yá ku tà ku tíú zílí v mù Yu *nii tə də. Yu nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, saga tə, də Yu nii *sùsùnà saga tə bɪrɪ də, ku yoo tə yɪ cígá. ²² Yu yàá bɪrɪ də, là tə yɪ cígá tián, ba nə ken ba waa Zwezi-*Kərisə nə yɪrɪ. Là tə mɛ, ba nə ken ba wɛɛ Zwezi-Kərisə nə yɪ won nədu. Yu ba liù kúrí, v ma kukwanɪ v don. ²³ Là tə mama tun cuna Yu yáá con. Yá ba kúbè wàrì Yu dun tə ba nɪ. ²⁴ Yu dān nə fwa pubwanv ləzoni yura, v ga pa, ba jì cígá tián v mù Yu yáá con, tutv. U fwa ku nətu tə Zwezi-Kərisə yɪrɪ, v nə yɪ liù tə, v twá v nə v ma lɪ ba ba cuna tə wa. ²⁵⁻²⁶ Yu nə ken, sə Zwezi-Kərisə ya ndə vanɪ nə, ba nə ma fwa *jonɪ cuna yɪrɪ, sə v tɪ, v jana lwá. Yá là tə, ba nə kəni ba waa Zwezi nə, Yu dān wá lɪ ba cuna tə, ba mù də v mù Yu pwéré wa. Yu fwa ku nətu tə, sə v ma bɪrɪ də, v yɪ cígá tíú. Máná don yɪn lá, v yà píní cuna tə, ləzoni nə fwa, v wà ba ken càn wa tə yɪrɪ. Yá síún nə, Yu dān bɪrɪ nətu tə, v nə wá pa ləzoni ya cígá tián v mù Yu yáá con. Yu pià, sə v ya v cígá tə wa, yá v ga pa là tə, ba nə kəni ba waa Zwezi-Kərisə nə, ya cígá tián v mù Yu yáá con.

²⁷ Bèè won nə, nə kùb wàá nə ma mà nə nyuna wa? Ku won tǎntǎ tǎlǎ míámíán. Bèè dǎn nə pɪn ku yɪ nǎtv? Ku tà ka zílí nii tǎ, Yu nə pɪn Moyizǎ nə. Yá ku dǎn nə yɪ ka kǎ waa Zwezi-Kǎrisǎ nə wuuu. ²⁸ Nə mù yǎǎ nə waa con dǎ, Yu nə yǎǎ pa là tǎ ya cígá tǎn v mù Yu yǎǎ con. Ku yɪ ba nə kǎni ba waa Zwezi-Kǎrisǎ nə wuuu tǎ yɪrɪ, ku tà ba nə zílí v nii tǎ, v nə pɪn Moyizǎ nə yɪrɪ. ²⁹ Nə à yǎǎ, Yu yɪ *Zwifǎ-ba cɪcɪ Yu, naaa? U tà dwíǎ tǎ duǎn, tǎ nə tà Zwifǎ-ba mù Yu, naaa? U cígá yɪ dwíǎ tǎ duǎn tǎ dǎ Yu. ³⁰ Yu nǎdv cɪcɪ nə wulǎ. Yá v mù Yu nǎdv tǎntǎ nə wàá v pɪn Zwifǎ-ba, ba nə *goŋi bǎe tǎ, yanɪ cígá tǎn v yǎǎ con, ba nə kǎni ba waa Zwezi-Kǎrisǎ nə tǎ yɪrɪ. U mù ga nə wàá v pɪn dwíǎ tǎ duǎn tǎ, ba nə ba bǎe goŋi tǎ, yanɪ cígá tǎn v mù Yu yǎǎ con, ba dǎ nə kǎni ba waa Zwezi-Kǎrisǎ nə wuuu yɪrɪ. Yá Yu dǎn twá cwǎŋǎ nǎdv tǎntǎ, v ma tun ku Zwifǎ-ba, dǎ là tǎ, ba nə tà Zwifǎ-ba yɪra. ³¹ Yá nə dǎn nə kǎni nə waa Zwezi-Kǎrisǎ nə, ku pǎǎ ku bɪrɪ dǎ, Yu nii tǎ, v nə pɪn Moyizǎ nə, kùb tǎlǎ, naaa? Abada! Ku tà nǎtv! Ku nǎtv tǎntǎ yɪ nə dǎn bɪrɪ dǎ, Yu nii tǎ tǎ jǎ tutuŋɪ wuuu.

4

Abərahāmə ken v waa Yu nə

(Galasi tǎn 3.6-9, 29)

¹ Nə dǎn wá swɪn nə nɪbǎe *Abərahāmə, v nə lɪrɪ nǎba yoo. U yoo yɪ ku yɪn nǎtv? ² Dǎ ku nə yɪ ku twá Abərahāmə tutuŋɪ nə, v ma jì cígá tíú Yu yǎǎ con, Abərahāmə yǎ wàá v tǎn nə v bwl. Yá ku dǎn nə tà Yu yǎǎ con, v wàá v tǎn nə v bwl. ³ Ku púpúní Yu sagɪ tǎ wa, ku wú: «Abərahāmə ken v waa Yu nə wuuu, yá Yu dǎn jǎlǎ wá dǎ, v yɪ cígá tíú v mù Yu yǎǎ con.» ⁴ Dǎ liù nə tun tutuŋɪ ba yǎǎ ŋwín wá ku ŋwírán. Tǎ ŋwírán tǎntǎ tà zílǎ ba fwa v yɪra. Tǎ yɪ won ba nə mǎ, sǎ ba pa wá. ⁵ Liù don dǎ kùb wàá lá v yanɪ, v nə wà tutuŋɪ tun, yá v ga kǎni v waa Yu nə. Yu yǎǎ jǎlǎ v mù liù

təntə ndə cígá tíú nə v m̀ Yu yáá con, ku tíú nə kəni v waa v m̀ Yu nə wuuu tə yiri. Ku yi nətu, liù təntə nə kəni v waa Yu nə, v nə pin cuna liù jì cígá tíú tə yiri. ⁶ Pìú *Davidə tətə biri liù tə, Yu nə wá pa v ya cígá tíú v m̀ Yu yáá con, v ga wà tutuŋi tun, nə wá ya pupwən liù nətu. U swìn, v wú:

⁷ «Pupwən làà nə yi làà tə,
Yu nə kwen ba yokukwınan,
ba m̀ də wá pwéré wa.
Yá v ga sɨn ba cuna tə v li.

⁸ Pupwən liù nə yi liù tə,
Yu nə ba v yuu cuna jələ.»

Ku tà bæe nə goŋi nə pin v yi cígá tíú Yu yáá con

⁹ *Davidə nə swìn nətu tə, ku tà *Zwifə-ba làà tə ba nə *goŋi bæe tə cici yiri, ku yi də dwíó tə duən mɛ, ba nə ba bæe goŋi yiri. Abərahəmə ken v waa Yu nə, yá Yu dān jələ wá də, v yi cígá tíú v m̀ Yu yáá con, ndə nə nə dí yáá nə swìn ku. ¹⁰ Yá ku dān zigi nətu, Yu ma jələ wá də v yi cígá tíú v m̀ Yu yáá con? Ku yoo tə yi ku tun v nə goŋi tə kwa nə, nə à yèé də v tə wà goŋi? Ku tun, də v tə wà goŋi. ¹¹ Abərahəmə ken v waa Yu nə, də v tə wà goŋi. Yá ku kwa nə, v dān goŋi, sə ku ya mɨmɨnu. Ku mɨmɨnu təntə biri də, Yu jələ Abərahəmə də, v yi cígá tíú v m̀ Yu yáá con, ku twá də v nə ken v waa tə v m̀ Yu nə wuuu. Yá ku dān pin Abərahəmə yi làà tə mama, ba nə kəni ba waa Yu nə nɨbɛɛ, də ba nə swə ba wà goŋi də. Ba də yi cígá tìán v m̀ Yu yáá con, ndə ba nɨbɛɛ Abərahəmə nə. ¹² Yá v m̀ Abərahəmə ga tə nə yi làà tə, ba nə goŋi tə də mama nɨbɛɛ. Ku tà làà tə, ba nə goŋi ba cici yoo nə, à swìn. Ku yi làà tə, ba nə goŋi, yá ba dān ga twá ku tə nə, nə nɨbɛɛ Abərahəmə yà nə twá. Ba ga kəni ba waa Yu nə, ndə nə nɨbɛɛ Abərahəmə nə fwa nətu, də v tə wà goŋi.

Yu nikanı tə yi lià tə mama, ba nə kəni ba waa v nə, nyiən

(Ebərə-ba 11.8-19, Galasi tìán 3.8-18, 26-29)

¹³ Yu kàn nii də, v wá pa *Abərahāmə də v dwíí tə, v nə wá kə luv wa, tını luv. Yá Yu nikanı təntə v nə kàn də Abərahāmə, ku tà v nə zílí v mù Yu *nii tə, v nə pın *Moyizə nə yırı. Ku yi Yu kàn nikanı təntə də Abərahāmə, v nə jələ wá də v yi cígá tíú v yáá con, v nə kəni v waa v nə wuuu tə yırı. ¹⁴ Ku nə yi liù nə zílí Yu nii tə cıci nə pın v jə tori Yu con, v ka kə v waa Yu nə tə mù dān yi tutv, yá Yu nikanı tə kúbə ba dēn jə. ¹⁵ Ka vı Yu nii, nə yáá zìn Yu lıja. Yá bwálí tə nə Yu nii tə nə tələ, cuna yoo də tələ ku bwálí tə nə. ¹⁶ Ku mù yırı, ku dān pın, liù nə kəni v waa Yu nə, v wá na Yu nikanı wiən tə. Yá tə cígá yi wiən tə, Yu nə pın v pubwanv yırı. Yu nikanı təntə dān jə dēn ku pa Abərahāmə dwíí tə mama nə. Ku tà dwíí tə, ku nə jə Yu nii tə cıci, ku yi də lià tə mama, ba nə kəni ba waa Yu nə wuuu, ndə Abərahāmə nə. Ku mù yırı nə, nə mama dān wáá Abərahāmə nə ma boŋə nə nıbəe. ¹⁷ Ku yi ndə ku nə púpúní Yu sagı tə wa. Yu swın Abərahāmə yoo, v wó: «À kàn nii də mú, sə à pa n ya dwíí kapupv nıbəe.» Yá Abərahāmə nə ken v waa Yu nə wuuu, v cígá jigə nə mama nıbəe Yu yáá con. Mə v mù Yu nə pın mu tıga nə, v ga pın won tə, ku yà nə tələ, dān wulə. ¹⁸ Yala mama yà kúbə tələ, yá Abərahāmə mù ga ja yala. U ken v waa Yu nə, ku ga pa v jì dwíí kapupv nıbəe, ndə ku nə púpúní Yu sagı tə wa, ku wó: «N dwíí wá ya dwíí kapupv.» ¹⁹ Abərahāmə yà kwın v bwélə bına bíf. Yá v tətə nı də, v mù də v kan Sara me kwın, ba kúbə wàrì bìú ba luvı. Yá də ku nətı me, Abərahāmə ken v waa Yu nə wuuu, v ga wà pıí v kə v kwa. ²⁰ U ken v waa Yu nə wuuu, ku ga pa v jun dān. Yá v dān pın dun Yu nə. U wà bábıá fwa də nikanı tə, Yu nə kàn də wá, v ga wà Yu nii vı. ²¹ Abərahāmə yà zəzən v yəé cígá mama də, ku tə, Yu nə kàn nii, sə v fwa, Yu jə diàn də, sə v ma tun ku, v pa ku jì. ²² Ku mù nə pın, Yu jələ

Abərahāmə də, v yi cígá tíú v mù Yu yáá con. ²³ Ku púpóní Yu sagi tə wa, ku wú: «Yu jələ Abərahāmə də, v yi cígá tíú v mù Yu yáá con.» Ku sugu təntə tà v mù cici yiri, ²⁴ ku yi nə də yiri. Nə də kəni nə waa Yu nə, yá Yu wá jələ nəba də, nə yi cígá tián v mù Yu yáá con. U mù nə pìi v bwin nə *Yuu-Tiu Zwezi v li tian wa. ²⁵ Ba gua v mù Zwezi təntə nə cuna tə yiri. Yá Yu pìi v bwin wá, sə v ma pa nə ya cígá tián v mù Yu yáá con.

5

Zwezi pın, nə mù də Yu pìi nə kə duən yuu

(1 Piyeṛə 1.3-9, 1 Zwan 4.9-10, Romə tián 8.32)

¹ Nə kəni nə waa Zwezi nə. Ku pın nə yi cígá tián Yu yáá con. Yá nə *Yuu-Tiu Zwezi-*Kərisə nə pın, bican siə wulə nə mù də Yu pwérə wa. ² Nə kəni nə waa Zwezi nə, yá nə dān twá də wá nə yí Yu yira, sə v fwa pubwanu nə yira. Ku pubwanu təntə yi ndə nabuliyii nə, ku pın nəba mu máŋá mama wuuu. Nə dān yi nə jwε nə nə jə yala də, nə wá na tori Yu dun tə wa yiri. ³ Ku tə nə súrí lá, nə tə wulə nə jwε, nə nə wulə càn zənzən wa yiri. Nə yèə də, càn zənzən yáá pa liù ja pínú wuuu, v dān ká pìi v kə v kwa. ⁴ Yá liù dān nə jə pínú, ku yáá pa v yi pùə nədu tíú, də yìèn nə swə tə yí wá. Də v nə ba v kwa keni, ku yáá pa v jə yala. ⁵ Yá yala təntə bá gıgarı wá tə dugu, Yu nə twá v *Siŋu tə nə, v nə pın nəba, v pa, nə zəzən nə yèə nə bicanı wa də, v swə nəba zənzən tə yiri. ⁶ Máŋá don wa, nə yà nə ba diàn jə, sə nə jon nə tiàn nə cuna tə wa, Zwezi-Kərisə tıga nə mù cuna lià yiri, máŋá tə wa, Yu nə li v tún. ⁷ Ku yi càn, sə liù sè v ti liù don yiri, v nə yi cígá tíú. Ku tə nə yi liù tə, v nə tuŋa zəni zənzən, dun don liù wàá v ba fən dəri, sə v ti v yiri. ⁸ Yá ku dān nə yi Yu mù, v mù biri nəba v nə swə nəba zənzən nətu. Máŋá tə, nə yà tə nə yi cuna lià, Kərisə tıga nə yiri. ⁹ Síún nə, Zwezi-Kərisə nə tıga v jana tə ga nan, tə pın nə dān yi cígá tián

Yu yáá con. Yá ku tē nē dwə, Zwezi-Kərisə wá jon nəba, Yu lɪŋa tē dē wa.
¹⁰ Mánǵá don wa, nē yà yɪ Yu duŋa. Yá Yu dǎn pɪn nē mù dē wá pǐi nē kə
duən yuu. Ku twá v bìú Zwezi-Kərisə tian tē nē. Yá ku tē nē dwə, dē nē mù
dē wá nē pǐi nē kə duən yuu nətɔ, v wá twá v bìú Zwezi-Kərisə tē nē pǐi v
bwin v nan tian wa tē nē, v jon nəba nē cuna wa. ¹¹ Ku tà ku tē cɪcɪ, nē nē
dí yáá nē swìn. Yá ku tē nē súrɪ lá, nē yɪ nē jwɛ, nē nē yɪ Yu lià tē yɪɾɪ. Ku
nətɔ twá dē nē Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə, v nē pɪn nē mù dē Yu pǐi nē kə duən
yuu síón nē.

Ku tē Adamə nē yɪ, dē ku tē Zwezi nē yɪ

(1 Korəntə tián 15.21-22, 41-49, 56-57, Romə tián 6.23)

¹² Cuna yɪ tē twá ləzwənə nədu nē, tē ma bà luw wa. Ku mù liù təntə nē yɪ
Adamə. Yá cuna nē pɪn tian wulə. Ləzoni tē mama fwa cuna. Ku mù nē
pɪn, ba mama ma mɛ, sə ba tɪ. ¹³ Cuna yà dí yáá tē wulə luw wa, dē Yu tē
wà v *nii tē pɪn *Moyizə nē. Yá mánǵá tē, Yu nē wà v nii tē pɪn Moyizə nē,
v wà v nii tē cuna yoo swìn. ¹⁴ Ku yɪ nətɔ, yá ku ga nē zɪɣɪ Adamə mánǵá tē
wa, ku bà ku yɪ Moyizə mánǵá tē wa, tian dí diàn zənzən ləzoni yuu wa.
Tian dí lià tətə, ba nē wà cuna fwa ba ma dwə Yu nii nē, ndə Adamə nē.
Adamə təntə yà nyɪn dē Zwezi, v nē mɛ, sə v bà yìèn duən wa. ¹⁵ Adamə
cuna tē, v nē fwa, dē Yu pubwanɔ tē, v nē fwa nē yɪɾa, tà nədu. Lià zənzən
tɪga ləzwəndua cuna yɪɾɪ. Ku liù təntə nē yɪ Adamə. Yá Yu pubwanɔ zìlɛ
wiən tē, dē v nē twá ləzwəndua don dē nē, v fwa lià kapɔpɔ yɪɾa, v
pubwanɔ tē yɪɾɪ, dē kúù zìən zənzən tē doni won mama. Ku liù təntə dē nē
yɪ Zwezi-Kərisə. ¹⁶ Yu zìlɛ təntə dē cuna tē ləzwəndua tē nē tun, tà nədu.
Ləzwəndua cuna pɪn Yu bùrɪ ləzoni bura, sə v cùgù ba. Yá Yu pubwanɔ
zìlɛ tē, v nē fwa ləzoni yɪɾa, pɪn ləzoni tē dǎn yɪ cígá tián v mù Yu yáá
con. Yá ba ga yɪ lià tē, ba nē dí yáá ba tun cuna kapɔpɔ. ¹⁷ Tian twá
ləzwəndua cuna nē, tē ma dé diàn ləzoni mama yuu wa. Yá ku tē nē dwə,

Yu kùbè twá Zwezi-Kərisə nə, v ma fwa pubwanu zənzən ləzoni yira. U pun ba jì cígá tián v mù Yu yáá con. Yá ku twá də Zwezi-Kərisə cici, ba dān wá na dián ba ma ya mu wa, ba ga wá dé pàrì də wá. ¹⁸ Nətu tə, ləzwəndua cuna nə pın, Yu bürì ləzoni mama bura, sə v cùgù ba, mə nətu nə ləzwəndua də nə tun cígá yoo, Yu wá twá v də nə, v pa ləzoni kapupu ya cígá tián v mù Yu yáá con, ba ga na mu, ku nə ba zwè v con. ¹⁹ Nətu tə, ləzwəndua nə viga Yu nii, ku ga pa ləzoni mama dān yi cuna lià Yu yáá con, mə nətu nə, ləzwəndua də nə zilí Yu nii, ku wá pa lià zənzən ya cígá tián Yu yáá con. ²⁰ Yu nii tə mù, v nə pın Moyizə nə, yi ku twi talikwa, sə v ma pa cuna kwen tə pùlì tə sùrí lá. Yá bwálí tə nə, cuna tə dān nə pùlì tə sùrí lá, Yu yàá fwa pubwanu zənzən ku bwálí tə nə, v ja le tia nə. ²¹ Ku yi nətu, sə ku pa nətu tə, tian nə twá cuna nə, tə ma dé dián ləzoni yuu wa, máṅá don wa, tə pa ba ti, Yu pubwanu tə də jə dián mama síún nə, sə ku pa lià ya cígá tián v yáá con. Yá Yu dān ga wá twá nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə, v pa ba mu tə, ku nə ba zwè v con.

6

Nə duga nə cuna tə, sə nə twá Zwezi-Kərisə nə ya mu wa

(Kolosa tián 2.11-13, 3.1-10, Galasi tián 2.19-20, 1 Piyerə 4.1-2)

¹ Bèè nə nə kùbè wá swìn? Ku me, sə nə fwa cuna tə wuuu, sə Yu pubwanu tə kwen ku sùrí zənzən nə yira naaa? ² Abada! Ku tà nətu! Ku nə yi cuna yoo wa, nə mù yi ndə nə tıga. Nə kùbè wàrì, nə pìí nə fwa cuna wuuu, nə jə wulə. ³ Á yèé zəni də, nə mù lià tə mama, ba nə ləgə nəba níá wa ku twá də Yu yırı, ba ga bon Zwezi-*Kərisə yırı tə, ku yi ndə nə twá də wá, nə ti v tian tə. ⁴ Ku twá ba nə ləgə nəba níá tə wa, nə mù də v mù dān wulə tian wa. Yá nə nyuna Yu twá v pàrì tə dun tə nə, v ma bwin Zwezi-Kərisə v li tian wa. Ku yi nətu, sə nə də lwàn nə mu tə, sə nə ya Yu cwəṅə tə wa. ⁵ Ku

pìà ku biri də, nə mù də Zwezi nə twá duən nə ti v tian tə, nə kùb wá pìi nə twá də wá, nə bwin nə nan, ndə v nə bwin v nan nətə. ⁶ Nə yèé də, ba nə paa Zwezi-Kərisə dagarə tə yuu, ba gu, nə yua nədwan tə də twá v nə ka ti. Ku nətə dān pin nə dé diàn, sə nə kùb dān ká pìi nə fwa cuna tə, nə yua nədwan təntə yà nə pin nə fwa dí yáá nə. Yá nə dān kùb tà cuna ywəŋə. ⁷ Cígá, liù nə tuga, cuna kùb ba diàn jə v yuu wa. ⁸ Yá nə dān nə twá də Zwezi-Kərisə nə ti, nə pin cígá də, nə mù də v mù wá pìi nə ya mu wa. ⁹ Nə yèé zəni də, Zwezi-Kərisə pìi v bwin v nan tian wa, yá v kùb bá pìi v ti. Tian kùb ba diàn jə v yuu wa. ¹⁰ Zwezi-Kərisə tuga naa nədu cici, ku ga yi nə cuna yiri. Yá síún nə, v wulə mu wa, v ga yi Yu nə ti. ¹¹ Mə ku yi nətə á də con. Á də mɛ, sə á jələ á tiàn ndə tuga nə, də ku nə yi cuna yoo wa. Yá ku twá á mù də Zwezi-Kərisə nə vwə duən nə tə, á dān wulə mu wa, á ga yi Yu nə ti.

¹² Á yi lià tə, á nə wá ti. Á kùb dānà ká pa cuna pìi tə dé diàn á yuu wa, tə pa á zìlì á fura yokukwɪnan tə nii. ¹³ Á dānà ká sè á pa á tiàn cuna nə, sə tə pìi tə dé diàn á yuu wa, tə pa á tɔŋa lwanɪ. Ku tə nə mɛ, á pian á tiàn Yu nə, ndə lià nə, ba nə bwin ba nan tian wa. Á tɔŋa ku tə nə zìən Yu yáá con. ¹⁴ Cuna kùb bá dé diàn á yuu wa, ku nə kùb tà kálú, sə á twá Yu nii tə, v nə pin Moyizə nə yiri. Á dān yi Yu nə ti aba, v pubwanə tə yiri.

Nə yi Yu tùtùnà

(Zwan 8.31-36, Romə tiàn 7.4-6, Titə 2.11-14)

¹⁵ Ku nətə dān pìà ku biri bè? Nə yi Yu nə ti nəba, v pubwanə tə yiri, nə kùb tà kálú, sə nə twá v *nii tə nə, v nə pin *Moyizə nə. Ku mù təntə dān pìà ku biri də, nə mɛ, sə nə fwa cuna naaa? Abada! Ku tà nətə! ¹⁶ Á yəri yoo ku tə naaa? Á nə pin á tiàn liù nə, sə á tun á pa wá ndə ywəŋə nə, á cígá wá ya v ywəŋə, á sè v nii. Ku nətə pìà ku biri də, á nə yi cuna ywəŋə, tə mù nə wá kə aba tian wa. Nə à yèé, á nə kùb yi Yu tùtùnà, Yu wá pa á jì

cígá tián v mò Yu yáá con, á nè sè v nii tē yiri. ¹⁷ Máná don wa, á yà yi cuna ywəŋə. Yá síún nè, á dàń sè kàrà tē nii, ba nè kàrì aba, á ga twá ka nè dā á waa mama. Ku mò nè pín, nè kəni Yu lèè. ¹⁸ Yu lí aba á cuna wa, yá á dàń yi v ywəŋə, á tɔŋa v cígá tē yiri. ¹⁹ Ku yi càn ku pa aba, sà á wàní á nì sugu dèń lala. Ku mò nè pín, à sùràn tē yi ndə ləzoni sùràn nè yi nətɔ. Máná don wa, á yà sè á kə á tián durən yìèn wa, də yokukwɪnan wa, tē ga dā diàn á yuu wa. Ku nətɔ bɪrɪ dā, á yi ndə cuna ywəŋə nè. Síún nè, á dàń mɛ, sà á sè á kə á tián Yu cígá tē wa, sà ku pa á yá á tián míámíán Yu jun wa wuuu. ²⁰ Máná tē, á yà nè yi cuna ywəŋə tē, ka twá Yu cígá tē nè yoo yà ba aba jə. ²¹ Bèè nywarɪ nè á dàń nɪ yoywanan təntə wa? Tē yìèn təntə jə cavɪra tē pa aba síún nè, tē yígúré nè yi tian yiri. ²² Yá síún nè, Yu dàń lí aba cuna wa. Yá á dàń jigə Yu tùtùná. Á tutɔŋɪ dàń nè yi, sà á tɔn ku tē nè yi Yu cígá tē. Yá á nywarɪ dàń nè yi, sà á yá á tián míámíán Yu jun wa wuuu, á ga tē wá na mu tē, ku nè ba zwè Zwezi-Kərisə con, ku yígúré wa. ²³ Cuna ŋwírán nè yi tian. Yá zíló tē, Yu nè pín v pubwanɔ tē yiri, ku mò yi mu tē, ku nè ba zwè Yu con, nè *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yiri.

7

Yu nii tē kùbà ba diàn jə nè yuu wa

(Galasi tián 2.19-20)

¹ À nubɪa-ba, á yi lià tē, á nè yèé Yu *nii tē, v nè pín *Moyizə nè. Ku mò nè pín, à swìn sùràn tē tē á con. Yu nii tē wá dā diàn ləzoni yuu wa, máná tē mama, ba nè wulə luv wa. ² Ku yi ndə kan nè swe v bari nè. Máná tē mama, v bari tē nè wá ya luv wa, Yu nii tē ba cwəŋə pín, sà v nan v bari tē con. Yá v bari tē dàń nè tɪga, Yu nii təntə, ku yà nè pín, v wulə v bari tē con, yoo kùbà təlɛ v yuu wa. ³ Ku mò yiri nè, kan nè nan v bari con, v va v swe bæ don nè, dā v bari tē wà tɪ, ba yàá swìn ba wú kan təntə yi

kacwaru. Yá ku ga nə yi kanbari tə tɪga, Yu nii tə yoo kúbè tɛ́lɛ́ v yuu wa. U kúbè tà kacwaru, də v nə pìí, v swe bæe don nə. ⁴ À nubia-ba, mə ku yi nətu á də con. Á vwə á tiàn Zwezi-*Kərisə yura, v nə tɪga nə yiri. Ku nətu dān pɪn, Yu nii tə yoo wa, á yi ndə á tɪga. Yá á dān yi liù don nə ti aba. U mù liù tɛ́ntə nə yi Zwezi, v nə bwin v nan tian wa. Yá ku mù nə pɪn, nə mɛ, sə nə tun zənzən nə pa Yu nə, ndə tiù nə zɪŋa bia nətu. ⁵ Nə yèé də, mánjá don wa, nə yà tɪŋa nə tətə fira yìèn. Nə cuna fira tə yà twá Yu nii tə nə tɪŋa də nəba. Yá nə tətə fira yìèn tɛ́ntə yà kəni nəba tian wa. ⁶ Yá síún nə, tian dān pwè nə mù də Yu nii tə duən nə. Yá Yu nii tə, ku yà nə cì nə nə, ndə bān diè lià nə, kúbè tɛ́lɛ́ nə yuu wa. Ku mù nə pɪn, nə dān zìlí Yu-*Sɪŋu tə nii, nə ma tɪŋa nə pɪn Yu nə cwəŋə nədun wa. Nə kúbè ba Yu nii tə, v nə pɪn Moyizə nə zìlí, sə nə ma tun nə pa wá.

Yu nii tə ba liù joŋə v cuna wa

(Romə tiàn 5.20, 3.19-20, Galasi tiàn 3.21-22)

⁷ Bèè nə nə kúbè wá swìn? Yu *nii tə yi cuna naaa? Abada! Ku tà nətu! Yá ku yi Yu nii tə cici nə, à twá, à ma lwarɪ cuna. Ku nə tà Yu nii tə nə swìn, ku wú: «N wà mɛ, sə n pa n yii zu liù won!», à yà bá lwarɪ ku yoo tɛ́ntə.

⁸ Cuna dān twá Yu nii tə nə, tə na diàn à yuu wa, tə pa à yii zu lià wiən yiri mama. Yu nii tə yà ga nə tɛ́lɛ́, cuna də yà ba diàn jə. ⁹ À mù con nə, mánjá don wa, də à nə yəri Yu nii tə, à yà jə diàn. Yá mánjá tə, à nə lwarɪ Yu nii tə, cuna tə dān nɪ diàn à yuu wa. ¹⁰ À dān ga jì ndə tɪgɪ nə. Mə ku twá nətu Yu nii tɛ́ntə, ku yà nə mɛ, sə ku kə nə mu wa, dān pìí ku kə nə tian wa. ¹¹ Cuna tə dān twá Yu nii tə nə, tə pa à dwá cwəŋə, tə ga pa tian ja nə. ¹² Ku nətu dān bɪrɪ də, Yu nii tə mù cígá yi ku nan Yu con, Yu nii yoo tə də yi ku nan Yu con. Yu nii tə yi cígá, ku ga zìèn də. ¹³ Ku nətu dān yi ku bɪrɪ də, Yu nii tə, ku nə zìèn wàá ku pɪn tian janɪ liù naaa? Abada! Ku tà nətu! Yá cuna dān nə twá won tə, ku nə zìèn nə, tə ma gu nə. Ku nətu

tun, sə ku pa ba lwarɪ cuna nə ba ziən nətu, də nətu tə nə dwə won mama.

Jaŋa tə, ka yoo nə dà zənzən

¹⁴ Nə yèé zəni də, Yu *nii tə yɪ ku nan Yu con. Yá à mù yɪ ndə yonɔu nə, cuna nə yè, à ga yɪ ləzwənə mùú. ¹⁵ À tuŋa yìèn, à nə yəri tə dèń. Ku tə à nə pìà, sə à fwa, ku tà ku mù nə à yàá fwa. Yá ku tə, à nə culi, mə ku mù nə, à yàá fwa. ¹⁶ Də à nə fwa yìèn tə, à nə ba pìà, ku bɪrɪ də, à sè də, Yu nii tə ziən. ¹⁷ Síún nə, à mù nə kùb ba tə yìèn təntə tuŋa, ku dāń yɪ cuna tə, tə nə wulə də nə, nə tuŋa tə. ¹⁸ À dāń yèé də, à mù yɪ ləzwənə, à yɪra ga ba won mama jə ku nə ziən. À yàá pìà, sə à fwa zəni. Yá ku dāń nə yí, sə à fwa zəni tə, à kùb wàrɪ ku à fwa. ¹⁹ À yàá pìà, sə à fwa zəni, yá à ba zəni təntə fwa. Lwanɪ tə, à nə ba pìà, sə à fwa, mə ku nə à fwa. ²⁰ Də à dāń nə fwa ku tə, à yàá nə ba pìà, ku pìà ku bɪrɪ də, ku ká tà à tətə nə fwa tə, ku dāń yɪ cuna tə, tə nə wulə də nə, nə pɪn à fwa tə. ²¹ À dāń lwarɪ cwəŋə təntə nə yɪ nətu. Ku yɪ mánǵa tə, à nə pìà, sə à fwa zəni, lwanɪ tə nə yàá wulə à səpuni nə, sə tə cì à yáá nə. ²² À jə pupwən zənzən də Yu nii tə à waa con. ²³ Yá à dāń yèé də, diàn duən wulə də nə, tə nə pìà tə kálí nə, sə à twá cwəŋə tə, ku nə ba ziən mánǵa mama. Ku yoo təntə dāń jaŋa də ku tə, à pubuŋa nə bɪrɪ də, ku ziən. Ku mù nə pɪn, cuna dāń twá də Yu nii tə, ɔ nə pɪn *Moyizə nə, tə pa à jì ndə bāń diè liù nə. ²⁴ Nèń à nə, à jigə pucɔnɪ liù. À wàrɪ tian yáá nə à jén. Wàà nə wàá nə ɔ jonǵə tə juɪn wa? ²⁵ Nə kəni Yu lèè nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yɪrɪ. Ku dāń nə yɪ à fɪra nə, à yɪ Yu nii tə, ɔ nə pɪn Moyizə nə, yonɔu à pubuŋa wa. Yá ku nə kùb twá à tutunɛɛ nə, à yɪ cuna yonɔu, tə nə twá Yu nii tə nə, ɔ nə pɪn Moyizə nə, tə ja.

8

Yu-Siŋu tə dí diàn cuna yuu wa

(Galasi tián 3.13-14, 5.16-25)

¹ Síún nə, Yu ba lià tə, ba nə yi Zwezi-**Kərisə* nə ti bura buri, sə v cùgù ba. ² Ku nətə biri də, liù nə yi Zwezi-*Kərisə* nə ti, Yu-**Singu* tə, ku nə pın mu, dān nə yi v cwəŋə. Yá cwəŋə təntə pın, Yu jon nə cuna yoo wa də tian yoo wa. ³ Ləzwənə bwànì tə pın, Yu **nii* tə, v nə pın **Moyizə* nə, yà wàrì ku yoo təntə ku tɔŋa. Yá Yu dān wànì v tun ku yoo təntə. U pın v biù Zwezi jì ləzwənə, ndə cuna lià tə nə. U twi tia yuu wa, sə v jon cuna lià ba cuna wa. Yu twá nətə, v cùgù cuna diàn ləzoni yuu wa. ⁴ Yu fwa ku nətə, sə ku pa nə wànì nə ya cígá tiàn v yáá con, sə nə na diàn nə tun ku tə mama, Yu nii tə nə biri də, nə me, sə nə tun. Ku mù nə pın, nə kúbù tà nə tətə fira tə nə kəni nəba cwəŋə wa. Ku dān yi Yu-Singu tə nə kəni nəba cwəŋə wa. ⁵ Lià tə, ba nə yi ba tətə fira nə kəni ba cwəŋə wa, ba yáá tɔŋa ba pùé yokukwınan fira. Yá lià tə, ba nə yi Yu-Singu tə nə kəni cwəŋə nə, ba mù yi ba twá ku tə nə, Yu-Singu tə nə pìà. ⁶ Liù pubuŋa nə wulə v pùé yokukwınan fira yuu wa, v yi v vələ tian wa. Yá liù tə, v pubuŋa nə twá ku tə nə, Yu-Singu tə nə pìà, v yi v vələ mu wa, ku nə ba zwè Yu con, də bican sié wa. ⁷ Liù tə nə tɔŋa v pùé yokukwınan fira, v yi Yu duŋu. U ba Yu nii tə zìlì, v ga wàrì ku v zìlì tətə. ⁸ Lià tə, ba nə twá ba pùé yokukwınan fira nə, ba wàrì Yu pùé ba poli. ⁹ Á mù kúbù tà lià tə, á nə twá á pùé yokukwınan fira nə. Á mù dān yi á twá ku tə nə, Yu-Singu tə nə pìà, ku nə wulə də aba yırı. Də liù nə ba Zwezi-*Kərisə Singu*f1** tə jə, v tà v mù liù. ¹⁰ Á tətə yi kálú, sə á ti á cuna tə yırı. Yá á dān nə yi Zwezi-*Kərisə* lià tə, Yu pın á jì cígá tiàn v yáá con. Ku mù yırı nə, Yu pın aba Singu də mu. ¹¹ Yu nə pìi v bwin Zwezi-*Kərisə* v li tian wa. Də v Singu tə dān nə wulə də aba, v mù Yu tə, v nə bwin Zwezi v li tian wa, v wá twá v Singu tə nə, ku nə wulə də aba, v pa á yira tə nə me, sə tə ti pìi, tə na mu.

(Kolosa tiàn 3.1-6, Galasi tiàn 4.4-7, 1 Zwan 3.1-3, 2 Korentə tiàn 4.16-18, 5.1-5)

¹² À nubia-ba, nə mù dān yi ndə jɔŋa nə. Yá jɔŋ tə, ku nə wulə nə yuu

wa, ku tà ləzoni pùé yokukwɪnan fɪra jɪɪ. Nə kùb wà mɛ, sə nə pɪí nə twá nə tətə pùé yokukwɪnan fɪra nə. ¹³ Á nə twá á tətə pùé yokukwɪnan fɪra nə, tɪan wá ja aba. Yá á nə twá Yu-Sɪɲu tə nə, á pwè á tɪàn də á pùé fɪra tutunkukwɪnan tə, á wá ya mu wa, ku nə ba zwè Yu con. ¹⁴ Ku dān pìà ku bɪrɪ də, lià tə mama, Yu-Sɪɲu tə nə kəni cwəɲə wa, yɪ Yu bia. ¹⁵ Yá Sɪɲu tə, Yu nə pɪn aba, ku tà Sɪɲu tə, ku nə wá pɪí ku kə aba ywəɲə tètɪnán wa, sə fən ja aba. Ku yɪ Sɪɲu tə, ku nə pɪn, á jì Yu bia. Ku mù dān nə pɪn, nə wáá nə boɲə Yu, nə wú: «Baba, nə nyɪna Yu!» ¹⁶ Yu-Sɪɲu tə tətə bɪrɪ nəba nə waa con də, nə cígá yɪ Yu bia. ¹⁷ Də nə dān nə yɪ Yu bia, ku mɛ, sə nə ja tori v con. Də nə nə sè nə twá Zwezi-Kərisə nə, nə dé v càn tə, sə nə twá də wá, nə na dun, nə mù də v mù wá tarɪ wiən tə, Yu nə kàn nii, sə v pa nəba.

Yu pìà, sə nə twá nə ya v dun tə wa

¹⁸ À mù con, à buɲa də, càn tə tə nə wulə tə wa, síɹn mánjá ka tə wa, yɪ tutu dun tə nə, Yu nə wá bɪrɪ nəba. ¹⁹ Wiən tə mama, Yu nə fwa tə dānɪ də bìbàrè, mánjá təntə, Yu nə wá bɪrɪ v bia tə dun tə nəpon nəpon. ²⁰ Wiən tə mama, Yu nə fwa twi tə jì wiən tə nə wá cugu. Ku tà wiən tə tətə nə pìà ku nətu tə, ku yɪ Yu nə pɪn, ku tun. ²¹ Də ku nətu mɛ, yala tə wulə tə pa wiən tə mama nə, Yu nə fwa, v nə wá jon tə mama diàn tə wa, tə nə cùgà tə yɪɪ. Tə dān wá tɪnɪ tə tɪàn, ndə Yu bia tə nə tɪ ba tɪàn v dun tə wa nətu.

²² Yá nə dān yèə də, zèn mama, wiən tə mama, Yu nə fwa, wulə wuwalu də càn wa, ndə kan nə pìà v lɪrɪ bìú, v ga ní. ²³ Yá ku dān tà wiən təntə cɪcɪ, ku yɪ də nə mù lià tə mɛ, Yu nə kən v Sɪɲu tə nə bɪcanɪ wa. Nə də yɪ nə ní nə waa con, nə ma dānɪ mánjá tə, nə nə wá jì Yu bia cígá, sə Yu ga jon nə də nə yɪra tə mama. Ku yɪ nətu nə də con, yá nə mù ga dí yáá nə na Yu-Sɪɲu tə, ndə təntən won nə, Yu nə pɪn nəba, ku nə bɪrɪ də, nə wá na wiən tə duən tə mama. ²⁴ Yu jon nəba, ku pa nə jə yala də, nə wá na ku tə, v nə wá pa nəba. Yá liù nə jə won yala, v nə twi v na ku, ku ká tà yala yoo.

Won tə, liù nə nɪ, ʋ kùb wàá yala ʋ kəni kʉ nə naaa? ²⁵ Yá nə yala tə nə yɪ nə ken won nə, nə nə ba ja, kʉ wá pa nə diàn kʉ də pínú.

²⁶ Kʉ tə də kʉ nə súrí lá, Yu-Siŋu tə yàá bà kʉ san nəba, nə bwàni tə yɪɾɪ. Nə yəri won tə, nə mɛ, sə nə lòrì Yu con, nə yɪjɔni mánjá wa. Yá Yu-Siŋu tə mù dàń yàá jon nə yuu nə, kʉ lòrì Yu də kʉ ní, nii nə wàrì kʉ yoo kʉ maŋa. ²⁷ Yu də yèé kʉ tə nə wulə ləzwənə mama bɪcan wa, ʋ ga yèé kʉ tə, ʋ Siŋu tə nə pià. Yu-Siŋu tə yɪ kʉ lòrì Yu ndə Yu nə pià, sə ba lòrì wá nətʉ, kʉ pɪn lià tə nə, ba nə yɪ ʋ mù Yu nə tɪ.

(Efɛzə tián 1.3-12, Romə tián 5.1-11)

²⁸ Nə tə yèé də, Yu yàá fwa yoo mama, sə kʉ kwɛn lià tə, ba nə swə ʋ mù Yu. Yu dí yáá ʋ tún cwəŋə, ʋ twá kʉ nə, ʋ ma kúrí ba mù lià təntə. ²⁹ Yá ba mù lià təntə, ʋ nə dí yáá ʋ kúrí, ʋ dí yáá ʋ kə ʋ sírí də, sə ʋ pa ba nyɪn də ʋ biú Zwezi tə. Kʉ nətʉ dàń wá pa, ʋ biú tə ya ʋ bikwɪa bia kapɔpɔ wa. ³⁰ Lià tə, Yu nə dí yáá ʋ kə ba sírí, ʋ dí yáá ʋ kúrí ba də. ʋ nə kúrí ba, ʋ pɪn ba jì cígá tián ʋ mù Yu yáá con. Yá ʋ nə pɪn ba jì cígá tián ʋ yáá con, ʋ dàń pɪn ba ʋ dun tə də.

Yu sonu tə nə mɛ nətʉ

³¹ Bèè nə nə kùb wá swìn? Də Yu nə wulə də nəba, wàà nə wá zàn ʋ zɪɣɪ nə nə? ³² Yu wà ʋ biú tə tətə nə cì, ʋ dàn ká dó càn tə. ʋ sè ʋ yá wá ləzoni jìàn wa, ʋ pa ba gu wá nə mama yuu yɪɾɪ. Bèè dàń nə kùb cìgà, sə ʋ súrí wiən tə mama ʋ biú tə nə ʋ pa nəba? ³³ Wàà nə wàá ʋ bɪɾɪ də, nə mù lià tə, Yu nə kúrí, cùgù yoo ʋ yáá con? Yu tətə dàń nə pɪn, nə jì cígá tián ʋ yáá con. ³⁴ Wàà nə wàá nə bura ʋ bùrì, sə ʋ cùgù nəba? Zwezi-**Kərisə* tɪga. Kʉ tə nə dwə, ʋ plí ʋ bwin ʋ nan tɪan wa. Yá ʋ dàń wulə Yu jɪzən**f1** vàn nə, ʋ lòrì Yu nə yuu yɪɾɪ. ³⁵ Bèè won dàń nə kùb wàá nəba, kʉ lɪ Zwezi-Kərisə sonu tə wa? Kʉ yɪ càn zənzən naaa? Nə à yèé pucɔni naaa? Nə à yèé càn tə, lià nə kəni nəba tə wa naaa? Nə à yèé niən nə jə nəba naaa? Nə à yèé

zurɪ nə ʒə nəba naaa? Nə à yèé yoo tə ku nə pìà nəba, sə ku gu naaa? Nə à yèé ba nə wá kə kwatara sìú nə bian nə naaa? ³⁶ Ku púpúní Yui sagi tə wa, ku wú:

«Mánjá mama ba pìà ba gu nəba, n mù yiri. Ba ja nəba ba fwa ndə pee nə, ba nə ja vəli nangura diè wa.»

³⁷ Yá yìèn təntə mama wa, nə yàá dé diàn tə nə dwə diàn yiri mama, ku twá də liù tə, v nə sóní nəba. ³⁸⁻³⁹ À mù zón à yèé də, cígá mama won təl, ku nə wá li nəba Yui sonu tə wa, v nə twá nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə, v biri nəba. Ku nə yi tian, nə à yèé mu, nə à yèé *malıke, nə à yèé wiən tə, tə nə dé diàn luu ku tə yuu wa, nə à yèé síún mánjá ka tə wiən tə, nə à yèé mánjá tə, ku nə wá bà wiən tə, nə à yèé diàn tián, nə à yèé lanworu diàn, nə à yèé tia yuu diàn, nə à yèé won don mama, Yui nə fwa, ku wàri nəba ku li Yui sonu tə wa.

9

Yui kúrí Yüzərayelə lià dwíí tə

(Romə tián 10.1)

¹ À mù də Zwezi-*Kərisə vwə duən nə, ku ga yi cígá nə, à wá swìn, à bá kunɪ kunɪ. Yui-*Siŋu tə, ku nə wulə à pubuŋa wa, biri də, ku yi cígá. ² À pùé cègù zənzən, à yira ga wiri mánjá mama. ³ Cígá mama à tətə yà swə, sə Yui cègù à mù, sə v ga pwè à də Zwezi-Kərisə duən nə, də ku yà nə wá pa lià tə, ba nə liri à mù də ba mù me dwíí nədu wa, ba ga yi à nubia tə boli v yira. ⁴ Ba mù nə yi *Yüzərayelə lià tə, Yui nə kúrí, sə v pa ba jì v bia. U biri ba v dun tə. U jün *nimaru də ba. U twá də *Moyizə v pa ba v *nii tə. U pün cwəŋə, sə ba tun ba pa wá. U kàn nikanan də ba. ⁵ Ba dwíí tə dəkuu yi ku nan nə nıbara-ba dwíí tə wa. Mə ba mù dwíí tə wa nə, ba liri Zwezi-Kərisə ndə ba nə liri ləzwənə nətu. U mù Zwezi-Kərisə təntə nə yi

Yu, u ga wulə tə mama yuu wa. Nə pian dun me wá mánjá də mánjá, ku nə ba zwè. Amuna!

Llà tə, ba nə yi Yu bia cígá cígá

(Galasi tián 4.22-31)

⁶ Ku tà à pià, sə à biri də, Yu nikanı tə dān jigə tutu. Ku cígá wa nə, ku tà là tə mama *Yızərayelə*f1* là tə nə lırı, nə yi Yızərayelə là cígá cígá.

⁷ Yá ku ma tà là tə mama, ba nə lırı ba *Abərahame dwíí tə wa, nə yi u bia cígá cígá. Cígá, Yu swìn Abərahame con, u wú: «N wá twá də *Yızakə n na dwíí, ku bon n yırı.» ⁸ Nèń, ku yoo təntə dēń. Yu bia cígá cígá yi bia tə, ku nə twá də u nikanı tə, ba ma lırı ba. Ku tà bia tə, bεε də kan nə pēń duən nə, ba ma lırı də ba tətə fira. ⁹ Á nəŋə ku tə, Yu nə swìn u nikanı tə wa. U swìn, u wú: «Ku mánjá təntə tətə nə kúb wá bà ku yí, à wá pií à bà, də Sara lırı biú.»

¹⁰ Yá ku tà ku cıci. Rebeka də lırı yiywεε bələ nə nıbeε Yızakə nə. ¹¹⁻¹³ Də u tə wà yiywεε bələ təntə lırı, sə ba fwa zəni, nə à yèé lwanı, Yu swìn u con, u wú:

«Zunu tə wá jì nyánú tə tutunu. Ku yi ndə ku nə púpúní Yu sagı tə wa, ku wú: “À sóní *Zwakəbə, à ga varı Esau à dugu.” »

Ku yoo təntə tun, sə ku pa ku tə, Yu nə dí yáá, u tanı u tún tə nii sú. Yu tətə nə yàá kúrí là tə. Ku tà ba tètùnán nə yàá pa u kúrí ba, ku yi u tətə fira nə, u yàá twá u ma kúrí ba.

(Romə tián 11.22, 30-36)

¹⁴ Bèè nə nə kúb wá swìn? Ku pià ku biri də, kunkun yièn wulə Yu də con, naaa? Abada! Ku tà nətu! ¹⁵ Yu swìn *Moyizə con, u wú: «À wá dəri liù tə yinəgə zənzən, à nə pià, sə à dəri u yinəgə zənzən. À ga wá ya zəni à pa liù tə nə, à nə pià, sə à ya zəni à pa wá.» ¹⁶ Ku nətu dān biri də, Yu fira tə ba ləzoni fira nə twá. Tə ma kúb ba ba kajaŋa də nə twá. Tə yi tə twá də u mù

Yui tətə, v nə dəri yinəgə zənzən. ¹⁷ Ku púpúní Yui sagi tə wa də, Yui swìn *Farawon con, v wú: «N yi à sını à tún mú piú, sə máná tə, n nə viga à nii, sə à biri mú à diàn tə, sə à yiri zu luu mama wa.» ¹⁸ Ku biri nəba də, Yui yàá dəri liù tə yinəgə zənzən, v nə pià, sə v dəri ku tíú yinəgə zənzən. Yá v yàá pa liù don də vi v mù Yui nii, ku ga yi Yui tətə nə pià ku nətə.

Yui kúrí lià dwíé tə duən də wa

¹⁹ Ku wàá ku pin liù bwe nə, v wú: «Də ku nə yi nətə, bèè nə pin, Yui yàá caga lià duən nii nə, ba nə fwa cuna yiri? Liù təl é v nə wàá yoo v fwa, də ku nə tà ku tə, Yui nə pià.» Yá à mù wá le ku tíú, à wú: ²⁰ «N mù dān nə yi wàá, v ma di tútúná nətə də Yui?» Liù nə ma wùrú, wùrú tə wàá ku tíú con ku swìn, ku wú: «Bèè nə pin, n ma nə nətən?» ²¹ Liù tə, v nə ma wùrú tə, jə cwəŋə, sə v fwa ku tə, v nə pià də dɔɔ tə. U wàá dɔɔ tə v pwè bələ, v ti ku vān don, v ma fwa wùrú nəzəŋu, ba nə li ba tún, ba ma tuŋa dun tutunan. U ga ti ku don tə, v ma fwa wùrú, ba nə ma tuŋa dun mama.

²² Yui yà pià v biri də, v luŋa zaŋa, v ga jə diàn də. Yá v jin pínú zənzən də lià tə, v luŋa tə nə zaŋa ba yuu wa, v yà nə mɛ, sə v cùgè ba v pa, ba jén v yáá con míámíán. ²³ Ku máná nədu təntə wa, Yui yà pià, sə lià tə lwarí v dun tə nə dáá zənzən nətə. U dəri lià duən yinəgə zənzən, v ga dí yáá v taní ba v tún, sə ba twá ba ya v dun təntə wa. ²⁴ Nə mù nə yi ba lià təntə. Nə mama yi lià tə, Yui nə kúrí, sə nə ya v lià. Ku tà *Zwifə-ba dwíí tə cici nə, v kúrí, v kúrí dwíé tə duən tə də. ²⁵ Ku yi ndə ku nə púpúní Yui nii *sùsùnnè Oze sagi tə wa, ku wú:

«Dwíí tə, ku yà nə tà à mù nyiən,

síún nə, à wá bon ku à mù nyiən.

Dwíí tə, à yà nə ba ku swə,

síún nə, à wá bon ku dwíí tə, à dān nə swə ku.

²⁶ Yá bwálí tə nə, ba yà nə swìn ba con də, ba tà à mù Yui lià,

ba dān wá bon ba, Yu tē, v nē wulə mu wa, bia.»

²⁷ Yu nii sùsùnə *Ezayi də swìn *Yizərayelə dwíí tē yoo, v bírí, v wú:

«Yizərayelə dwíí tē də nē swə ku wá yà dání ndə muu nii kaslu nē,
ba là mancin cici, nē Yu wá jon ba cuna wa.

²⁸ Ku tē Yu nē swìn də, v wá fwa tia yuu wa,

v bá dán v ma tun ku, v zwè.»

²⁹ Ezayi tē kúù dí yáá, v swìn, v wú:

«Yu tē, v nē wulə tē mē yuu wa, nē yá nē dwíí tē wa là duən, sə ba
yà lá.

Ku nē tà nət, də nē yà jigə ndə *Sodəmə tián də Gomərə tián nē.»

Yu pín là tē nē ken ba waa Zwezi-Kərisə nē jì cígá tián v yáá con

(Romə tián 10.3, 16-21, 3.19-29, Galasi tián 3.8-14)

³⁰ Bèè nē nē kúù wá swìn? Là tē, ba nē tà Zwifə-ba mù yà ba ba tián kálú,
sə ba ya cígá tián Yu yáá con. Yá síún nē, ba jigə cígá tián Yu yáá con, ba
nē kəni ba waa Zwezi-Kərisə nē yurí. ³¹ Yá Yizərayelə là tē mù yà yí ba

kálú ba tián, sə ba twá Yu *nii tē nē, sə ba ma ya cígá tián Yu yáá con. Yá
ba wà wàní ba twá Yu nii tē nē, ndə ku nē mē nət, ba va ba yí ku yígúró.

³² Bèè dān nē pín, ba wà cígá tián jì Yu yáá con? Yizərayelə là yà pià ba
twá ba tètònán nē, ba ma jì cígá tián Yu yáá con, yá ba ga kúù wà ba waa
ken Yu nē. Ku mù nē pín, ba vi liù tē, Yu nē tun, ndə là nē bwín ba tián
kapan tē nē, ba tu. ³³ Ku púpúní Yu sagí tē wa, ku wú:

«Nèñ à tún kapan Siyon*f1* nē,

là nē mà ba nē ku nē, ba twí.

Ku yí kapan tē, ku nē pín là dūga cwəŋə, ba jén.

Yá liù tē, v nē kəni v waa liù tē nē, Yu nē tun, cavıra ba yí ku tíú.»

(Romə tián 9.1-5, Galasi tián 3.21-29)

¹ À nubia-ba, à swə zənzən à waa con, sə Yu jon *Zwifə-ba mama ba cuna wa. À dān ga lòrì Yu ku yoo təntə yiri. ² À wàà à swìn də, ba kəni ba kajaŋa mama, sə ba wàní ba tun ba pa Yu nə. Yá ba dān nə yəri cwəŋə tə, ba nə mə, sə ba twá ba ma tun ku. ³ Ba wà lwarì nətu tə, Yu nə yàá pa liù jì cígá tíú v m̀ Yu yáá con. Ku dān pɪn, ba pià ba təntian cwəŋə, sə ba ma wàní ba jì cígá tián Yu yáá con. Yá ba ga vi, sə ba twá Yu cwəŋə tə m̀. ⁴ Zwezi-*Kərisə twi v pa Yu *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, cwəŋə tə yí ku yígúrá. U fwa nətu, sə Yu pa liù tə mama, v nə ken v waa v m̀ Zwezi-Kərisə nə, jì cígá tíú Yu yáá con.

⁵ Mánjá don wa, Moyizə nə púpúní Yu nii tə, v biri nətu liù nə mə, sə v twá ku nə, v ma jì cígá tíú Yu yáá con. U púpúní ku, v wó: «Liù tə mama, v nə twá Yu nii tə mama nə, ku tíú wá na mu.» ⁶ Yá ku dān nə yi nətu tə, liù nə kəni v waa Yu nə, v ma jì cígá tíú v m̀ Yu yáá con, ku púpúní Yu sagi tə wa, ku wó: «Dān ká swìn n waa con, n wó: “Wàà nə wá dì Yu *sàń nə?” Ku dān nə yi: Wàà nə wá dì v bon Zwezi-Kərisə, sə v cú? ⁷ Nə à yèé: Dān ká swìn n waa con də, n wó: “Wàà nə wá cú tia dān nə?” Ku dān nə yi: Wàà nə wá cú tia dān, v bon Zwezi-Kərisə, sə v bwin v nan tian wa? ⁸ Yá ku púpúní Yu sagi tə wa, ku wó: “Yu sugu tə bwélé n yira. Ku wulə n nii wa, ku ga wulə n bican də wa.” » Mə ku sugu təntə nə, nə kàrì nə biri lià nə, nə ga swìn ba con, sə ba kə ba waa Zwezi-Kərisə nə wuuu. ⁹ Də n nə swìn n biri n nii wa də, Zwezi-Kərisə yi *Yuu-Tiu lià yáá con, n nə kə n waa v nə, n ga pa cígá də, Yu bwin wá v li tɪga wa, Yu wá jon mú. ¹⁰ Ku yi cígá, də n nə ken n waa Zwezi-Kərisə nə, Yu wá pa n jì cígá tíú v m̀ Yu yáá con. Də n nə kúbə swìn n biri n nii wa də, Zwezi-Kərisə yi Yuu-Tiu lià yáá con, Yu wá jon mú. ¹¹ Ku yi ndə ku nə púpúní Yu sagi tə wa, ku wó:

«Liù tə mama, v nə ken v waa Zwezi-Kərisə nə, cavira bá yí wá.»

¹² Mə ku yi nətu ku pa dwíé tə mama nə. Ba tə nə yi Zwifə-ba, də ba tə nə

yi *Gærekə-ba. Ba mama Yuu-Tiu yi nədʊ. U m̀də nə tarɪ v jɪə tə, v pɪn lià
tə mama nə, ba nə boŋə ba kəni v nə. ¹³ Ku yi ndə ku nə púpúní Yu sagɪ tə
wa, ku wó: «Lìù tə mama, v nə boŋə v kəni Yuu-Tiu yɪrɪ tə nə, Yuu-Tiu wá
jon ku tíú.»

Yízərayelə lià wà Zwezi-Kərisə suywánú tə sè

(Marəkə 16.15-16, Tòtònán 13.45-49)

¹⁴ Yá ku dàń yi ku wá twá nətə, liù ma bon v kə *Yuu-Tiu nə, də v nə wà
v waa ken v nə? Liù wá fwa nətə, v ma kə v waa Yuu-Tiu nə, də v nə wà nì
də, ba swìn Yuu-Tiu yoo? Liù wá fwa nətə, v ma nì də, ba swìn Yuu-Tiu
yoo, də liù nə təlɛ́, sə v swìn ku v bɪrɪ? ¹⁵ Lià wá fwa nətə, ba swìn ku ba
bɪrɪ, də ba nə wà ba tun? Ku púpúní Yu sagɪ tə wa, ku wó:

«Lià tə, ba nə swìn suywánú tə ba bɪrɪ, ba vɛli jə pupwən.»

¹⁶ Ba mama dàń ga nə wà Yu suywánú tə nii zílí. Yu nii *s̀s̀s̀ǹǹ *Ezayi də
swìn ku yoo, v wó: «Yuu-Tiu, wàà nə pɪn cígá nə suywánú tə nə?» ¹⁷ Ku
nətʊ bɪrɪ də, ka kə waa Zwezi-*Kərisə nə, yi ku yàá twá də ku tə, liù nə yàá
nì, də ba swìn ba bɪrɪ. Yá ku suywánú təntə nə yi Zwezi-Kərisə suywánú tə.

¹⁸ À dàń pià, sə à bwe à jón: ku yi *Zwifə-ba wà ku sugʊ təntə nì naaa? Ba
nì ku zəni! Ku púpúní Yu sagɪ tə wa, ku wó:

«Ba nì *tuntuna tə sugʊ tia yuu bwálí mama.

Ba s̀r̀r̀ǹǹ tə ga va tə yí luʊ yígúré.»

¹⁹ À tə kúù pià, sə à bwe à jón: Zwifə-ba yi ba cígá yà wà ku nətʊ lwarɪ,
naaa? Yu dí yáá v pa *Moyizə swìn, v wó:

«À wá pa lià tə, à yà nə ba jələ ndə dwíí nə, yimən ja aba.

À wá pa á luja zàn lià tə yuu wa, ba tə nə ba yənu jə.»

²⁰ Ku m̀də nə, Yu nii s̀s̀s̀ǹǹ Ezayi də jɪn wudɪʊ, v swìn Yu yoo, v wó:

«Lià tə, ba yà nə ba nə pià, mə ba m̀də lià təntə nə nɪ nə. À bɪrɪ à tiàn lià
tə nə, ba yà nə ba boŋə ba kəni à nə.»

²¹ Yá Yu swìn Yizərayelə lià tə mò yoo, v wú:

«Dun mama, ku nə zıgı juv ku va ku yí titın,

à yàá te à jun dwíí con, ku nə vi, sə ku sè à nii, yá ku ga zıga à nə.»

11

Yu wà Yizərayelə lià dwíí tə vi v dugv

(Romə tián 9.31-33)

¹ À dān bwe, sə à jén: Yu yi v vıga v tətə dwíí tə naaa? Abada! Ku tà nətı! À də tətə yi *Yizərayelə lià biú. À yi *Abərahamə nàú, Benzwamen dwíí dəkuu tə wa liú. ² Yu wà v tətə dwíí tə, v nə kúrí fuən fuən, vi v dugv, abada. Á yèé ku tə, Yu sagı tə nə swìn Eli yuu wa, máná tə wa, v nə caga Yu v bırı də, Yizərayelə lià tə wà zəni fwa. ³ U swìn, v wú: «*Yuu-Tiu ba gua n nii *sùsùnà tə, ba mà n *joŋi kúré tə ba dı. À mò cıci dān nə ga, yá ba ga tə pià, sə ba gv à də.» ⁴ Bèè nə Yu dān le wá? Yu le wá v wú: «À lı bara mürə barpe (7 000), à tın vān nə, à nə ti ba. Lià təntə tə wà nadwana yuu twı kunkun yu tə, ba nə boŋə “Baalə”, yáá con, ba ma jun wá.» ⁵ Zèn ku tə də yi ndə ku nə. Lià mancın tə wulə Yu nə twá v pubwanv tə nə, v kúrí ba. ⁶ Yá ku dān nə yi Yu pubwanv, tə nə pın v kúrí ba, ku bırı də, ku tà ba tutuŋi yırı. Də ku yà nə yi ba tutuŋi yırı, Yu pubwanv tə yà bá ja dēn. ⁷ Ku dēn nə yi bè? Won tə Yizərayelə lià yà nə pià, ba wà ku nı. Yá lià mancın tə, Yu nə kúrí Yizərayelə lià tə wa, ba mò nı ku tə, ba nə pià. Ba duən də yun yà dà, ⁸ ndə ku nə púpúnı Yu sagı tə wa, ku wú:

«Də zèn mama, Yu pın ba pubuŋa tə dwè.

U púó ba yía nə, ba dān ká na.

U swın ba zıan, ba dān ká nı.»

⁹ Píú Davidə də swìn, v wú:

«Pa ba cānı tə, ba nə dé jı won, ku ja ba,

ndə ba nə ken nyalı, ba ma ja ganəv nətu.

Pa tə cànì təntə ya ndə buu nə, sə ba tu ku wa.

Pa ba na càn zənzən, ku dən nə.

¹⁰ Pa ba yíá jén, ba dən ká na lá.

Kə càn ba nə zənzən, n ga pa ba kwá tia, máná mama.»

¹¹ À dən bwe, sə à jén: Zwifə-ba mà ba naa nə ba tu, sə ba kúù dən ká pìí ba zàn míámíán naaa? Abada! Ku tà nətu! Yá Zwifə-ba nə viga Yu *nii tə, ba ga tu tə, dən nə pín, Yu pìí v jon dwíé duən ba cuna wa. Yu fwa ku nətu, sə v pa, ku wugwu ja Yızərayelə là tə. ¹² Ba nə viga Yu nii tə, ba ga tu tə pín, Yu fwa zəni zənzən là tə mama yira. Zwifə-ba kwìn ku tə nə, ba yà nə mɛ, sə ba na, ku ga pa Yu fwa zəni zənzən dwíé tə duən tə mama, ba nə tà Zwifə-ba yira. Ku nətu dən buri də, máná tə, Zwifə-ba mama nə wá pìí ba bà, Yu zəni tə dən wá kwen ku sùrí.

Nətu Yu nə jon là tə, ba nə tà Zwifə-ba ba cuna wa

(1 Korəntə tián 4.7, 10.11-12)

¹³ Síún nə, à dən pìà, sə à swìn á mù là tə, á nə tà *Zwifə-ba con. À yí Yu *tuntunu, v nə tun á mù là tə, á nə tà Zwifə-ba con. À jələ də tutuŋi təntə, Yu nə pín nə, jə dən ku doni won mama. ¹⁴ À swìn ku tutuŋi təntə yoo Zwifə-ba con, sə à pa ku wugwu ja à dwíí tián Zwifə-ba, sə ku pa ba duən pìí ba bà Yu con, sə v jon ba ba cuna wa. ¹⁵ Máná tə, Yu nə dugv Zwifə-ba vən nə, v mù də dwíé tə duən tə mama là luu wa, pìí ba kə duən yuu. Yá máná tə, Yu nə wá pìí v ja Zwifə-ba v kə v con, ku dən wá ya nətə? Ku wá ya ndə là yà nə tıga, yá ba dən ga pìí ba bwin ba nan.

¹⁶ Nə yəə də, ba nə pín dipen təntən kukuu Yu nə, ku pìà ku buri də, dipen tə mama dən yí Yu nə ti. Ba nə kúù pín wá tiú dagalu, ku pìà ku buri də, ku nəe tə də yí v mù nə ti. ¹⁷ *Yızərayelə là yí ndə sən tiú nə, Yu nə cwən. Yá v ga gwəŋə ku nəe duən v dugv. N mù liú tə, n nə tà Zwifə, n yí ndə gau

con tiú nə, Yu nə gwəŋə ku nɛɛ, v ja bà v vwa v marɪ sàń tiú tə, nɛɛ tə bwálí nə. Nɛɛ təntə də dāń twá tə vaŋa tiú tə níá tə, ndə ku tətə nɛɛ tə nə, tə yà nə ga ku yuu wa*f1*. ¹⁸ Yá dān ká ywàń ku yoo təntə, n ma fwa fwiə Zwifə-ba yáá con, ba nə yɪ ndə sàń tiú nɛɛ nə, ba gwəŋə ba dugv. Də n nə fwa fwiə nɛtv, sə n lwarɪ də, tiú dagalan nə pɪn diàn ku nɛɛ nə, ku tà ku nɛɛ nə pɪn diàn ku dagalan nə.

¹⁹ N wàá n swìn, n wú: «Yu dugv Zwifə-ba duən vān nə, ndə v nə gwəŋə sàń tiú nɛɛ v dugv, sə v ga ja à mù v kə v con, ndə v nə gwəŋə gav tiú nɛɛ, v vwa v marɪ sàń tiú yɪra nɛtv.» ²⁰ Ku yɪ cígá. Zwifə-ba yɪ ndə tiú nɛɛ nə, Yu nə gwəŋə v dugv, ba nə wà ba waa ken v nə tə yɪrɪ. N mù yɪ ndə gav tiú naa nə, Yu nə gwəŋə v vwa v marɪ sàń tiú yɪra, n nə kəni n waa v nə wuuu yɪrɪ. Dān ká ywàń ku nɛtv, n ma fwa fwiə. N yɪ n mɛ, sə zùrì n yɪra!

²¹ Də Yu nə wà Zwifə-ba yá, ba mù yà ga nə yɪ sàń tiú tə nɛɛ tətə, n buŋa də, v wàrì ku v tuŋa n mù yɪra naaa? ²² Cugv yəbə, Yu yɪ wuywanyien, v yoo cà də. Yu yoo cà lià tə yuu wa, ba nə mà ba naa nə ba ga tv. Yá v waa ywán n mù yuu wa, də n nə wà pìí n yá v cwəŋə tə. Yá n dāń nə pìí n yá Yu cwəŋə tə, v wá gwəŋə n də v dugv vān nə, ndə tiú naa nə. ²³ Ba mù Zwifə-ba nə mɛ mánjá don wa, ba pìí ba kə ba waa Yu nə, v jə diàn, sə v pìí v kə ba, ba bwálí tə nə, ba yà nə wulə. Ku yɪ ndə ba nə gwəŋə tiú nɛɛ, ba ga pìí ba vwa tə ba marɪ tə bwálí nə. ²⁴ N mù liù tə, n nə tà Zwifə, n yɪ ndə gav tiú nɛɛ nə, Yu nə gwəŋə v ja bà, v vwa v marɪ sàń tiú yɪra. Də Yu nə wàní v tun yoo, nɛtv liù mama yàá nə ba tuŋa tián yɪra, n mɛ, sə n lwarɪ də, Yu tə wàá Zwifə-ba v pìí v kəni ba bwálí nə. Mə ba mù yà nə yɪ sàń tiú tə nɛɛ tətə.

Yu wá jon Yizərayelə dwíí tə ba cuna wa mánjá don wa

²⁵ À nubia-ba, à pià, sə á lwarɪ cígá tə, ku nə sègè, sə á dānà ká bún də, á yɪ yənu tián. Cígá təntə nə yɪ *Yizərayelə lià tə vān don yun yun diàn. Yá

ku wá ya nɛtu wuuu, ku va ku yí mánǵá tɛ wa, dwíé tɛ duən lià tɛ, ba nɛ tà *Zwifə-ba, yá ba ga kəni ba waa Yu nɛ, nii nɛ wá cé. ²⁶ Ku mù tɛntɛ kwa nɛ, Yu dǎn wá jon Yizərayelə lià tɛ mama ba cuna wa, ndə ku nɛ púpúní Yu sagi tɛ wa, ku wú:

«Lìu tɛ, u nɛ jonǵə lià ba cuna wa, wá nan Siyon*fl* u bà.

U mù nɛ wá pa *Zwakɔbə*fl* dwíí tɛ lià tɛ twá u nɛ.

²⁷ Nèń *nimaru tɛ, à nɛ wá tún à mù dɛ ba pwéré wa,

mánǵá tɛ, à nɛ wá kwen ba cuna tɛ à lɛ.»

²⁸⁻²⁹ Zwifə-ba vɪga Yu svywǎnú tɛ, ku pa ba jì Yu duŋa. Ku yi nɛtu, sɛ ku pa Yu jon á mù lià tɛ, á nɛ tà Zwifə-ba, á cuna wa. Yu nɛ pɪn won, u kúù ba pǐí u jonǵə ku. Yá u nɛ kúrí lìu, u ba u nii pǐí u kwàní. Yá Yu yà kúrí ba, sɛ ba ya u mù nyiən. U kàn nii dɛ ba nɪbara tɛ, ku mù nɛ pɪn, u tɛ ma swə ba.

³⁰ Mánǵá don wa, á mù lià tɛ, á nɛ tà Zwifə-ba, á yà ba Yu nii zìlí. Yá síún nɛ, Yu dəri á yinǵə zənzən, Zwifə-ba nɛ vɪga u nii tɛ yɪrɪ. ³¹ Zwifə-ba dɛ con, mɛ ku wá ya nɛtu. Síún nɛ, ba ba Yu nii zìlí, ku pa Yu pǐí u dəri á yinǵə zənzən. Yá mánǵá don dǎn wá bà, ba dɛ nɛ wá pǐí ba kə ba waa Yu nɛ, sɛ u ga dəri ba yinǵə zənzən. ³² Yu dǎn nɛ pɪn ləzoni tɛ mama lwarɪ dɛ, ba ba u nii zìlí, sɛ u ga wàní u dəri ba yinǵə zənzən.

Yu dáá, u doni won mama!

³³ Cígá mama, Yu dáá zənzən! U wobuŋa tɛ dɛ u yənu tɛ dən lù zənzən. Lìu mama wàrɪ Yu coŋi tɛ dɛ nɛtu tɛ, Yu nɛ bɛrɪ lià bura, u lwarɪ. ³⁴ Ku yi ndə ku nɛ púpúní Yu sagi tɛ wa, ku wú:

«Wàà nɛ yèé ku tɛ *Yuu-Tiu nɛ buŋa?

Wàà nɛ wàá wá u kwè?»

³⁵ Wàà nɛ wàní u dí yáá u pa won Yu nɛ,

sɛ ku pa Yu dɛ pǐí, u ŋwín ku tíú ku yɪrɪ?

³⁶ Cígá, wiən tɛ mama nan u mù. Wiən tɛ mama yi u mù nɛ, tɛ twá tɛ ma

wulə, tə ga yi v m̀è nə ti. Nə pian dun Yu nə, mánǵá də mánǵá, ku nə ba zwè! Amuna!

12

Nətu Kərisə lià nə mɛ, sə ba ya

(1 Korəntə tiàn 6.19-20, Efɛzə tiàn 4.1-16, 1 Piɛrə 4.10-11)

¹ À nubia-ba, à pià, sə à kwè aba, Yu nə dəri nə yinəgə tə yiri. Á pian á tiàn Yu nə, ndə won nə, ba nə ma fwa *joŋi. Də á nə fwa nətu, ku joŋi təntə yi ndə á mu nə, á pin Yu nə, yá ku ga wá poli v pùé zənzən. Mə ku m̀è nə yi cíǵá cíǵá bura, á nə bwi Yu nə. ² Á kùb̀ dānà ká twá luv wiən fira nə. Á kənə diàn, sə Yu pa aba pubundura, sə ku pa á mu tə lwàń. Ku m̀è nə wá pa á yəni ku tə, Yu nə pià. Yu pià, ku tə nə ziən, ku tə nə poli v pùé, də ku tə nə yi cíǵá.

³ Yu twá v pubwanu tə nə, v pa à jì v tutunu. Ku m̀è nə pin, à wàá á liù mama con à swìn, sə v dān ká kə v tiàn bwálí tə nə, v nə wà lá yí. Yá á liù mama dān mɛ, sə v bún, v lwarı won tə, Yu nə tarı v pa wá, ku twá də v waa tə, v nə kən Yu nə. ⁴ Ləzwənə yira tə mama yi won nədu, ku ga jə nandaran tə nə dáá. Yá nandəw mama də ga jə ku tutuŋi, ku nə ba nyin də ku don tutuŋi.

⁵ Mə ku yi nətu nə də con, nə nə yi Zwezi-*Kərisə lià tə. Nə dáá, nə ga yi yira nədu. Yá nə dān marı duən nə, ndə nandaran tə nə marı duən nə nətu.

⁶ Yu twá v pubwanu tə nə, v pa tarpınan yirə yirə nə liù mama nə. Də Yu nə pin mú tarpuŋ, sə n wàńí v nii sùràn n jon n swìn, n mɛ, sə n twá n waa tə nə, n nə ken Yu nə, n ma swìn tə sùràn təntə. ⁷ Də Yu nə pin mú tarpuŋ, sə n tun, n pa ba duən nə, sə n twá ku nə, n tun n pa ba. Də Yu nə pin mú tarpuŋ, sə n kàrì lià duən, sə n kàrì ba. ⁸ Də Yu nə pin mú tarpuŋ, sə n kwè lià, sə n kwè ba. Də Yu nə pin mú tarpuŋ, sə n pa wiən lià nə, sə

n pa tē ba dē n waa mama. Dē Yu nē pin mú tarpwɔn, sē n ya yáá tíú, sē n tun ku yoo tē dē yawala. Dē Yu nē pin mú tarpwɔn, sē n dēri là yinēgē zēnzēn, sē n tun ku yoo tē dē pupwēn.

(1 Piyrē 3.8-12, 4.7-9, Matīa 5.38-48)

⁹ Á swéné là tē cígá cígá dē á waa mama. Á pian lwanɪ ya á culu. Á vwīē á tiàn won tē nē, ku nē ziēn. ¹⁰ Á dān swéné duēn cígá cígá dē á waa mama, ndē nubia nē mē, sē ba sóní duēn nētv. Á kēnē kajāṇa, sē á liù mama zílí v don v doni! ¹¹ Á bibara á tun á pa *Yuu-Tiu nē dē á waa mama! Á dānà ká pa yayia zv aba! ¹² Á fwa pupwēn mánjá mama, yala tē yiri, á nē jē Yu con. Á jana pínú cān tē wa, á ga jun Yu mánjá mama. ¹³ Á pian wiēn là tē nē, ba nē yi Kērisē nē ti, ba ga ba won jē, sē ba ma san ba tiàn nē. Ba tē, ba nē twi ba zuri á diē wa, sē á sē á ja ba zēni.

¹⁴ Á lwērē Yu, sē v fwa zēni là tē yira, ba nē kēni aba cān wa. Á dānà ká lòrì Yu, sē v cùgù ba. ¹⁵ Dē là tē nē wulē pupwēn wa, sē á dē ya pupwēn wa dē ba. Ba nē kùb yi ba wulē kwirē wa, sē á dē kwi dē ba. ¹⁶ Á pian á pubuṇa ya nēdv duēn yuu wa. Á dānà ká pià dun bwálí, á pa á tiàn nē. Yá á dān muṇē á tiàn duēn yáá con, sē ku pa á wānì á tun tutunbii tētē. Á dānà ká bún á waa con dē, á yi yēnu tiān.

¹⁷ Liù mama nē fwa lwanɪ á yira, á dānà ká fwa lwanɪ, á ma ṇwín ku tíú. Á kēnē diān, sē á fwa ku tē nē ziēn là tē mama yáá con. ¹⁸ Á kēnē diān, á fwa ku tē mama, á nē wàá, sē á mù dē là tē ya duēn nē dē bican siē, dē ku nētv yā nē wàá ku tuṇa. ¹⁹ À nubisoni-ba, á mù dānà ká bún, sē á tun lwanɪ, á ma ṇwín là tē, ba nē tuṇa lwanɪ á yira. Á dān yá ba, sē Yu luṇa zān ba yuu wa. Ku yoo tētē púpúní Yu sagi tē wa: «Yuu-Tiu swìn, v wú: À mù nē wá kē ba cān wa, à ma ṇwín lwanɪ tē, ba nē tun á yira.» ²⁰ Ku tē nē kùb ziēn ku doni, ku púpúní Yu sagi tē wa, ku wú: «Dē niēn dān nē jē n duṇv, sē n pa wá wodiu, sē v dá. Nanyunɪ nē kùb jē wá, sē n pa wá níá, sē v nyu. Dē n nē fwa nētv, ku yi ndē mēncala*f1* nē, n tuṇē v yuu wa.»

²¹ Dàn ká dugv n tiàn n pa lwaní dó diàn n yuu wa. Tùn zəni máŋá mama, sə n mù nə wàní, n dó diàn lwaní yuu wa.

13

Á zíló á luv nii yun tián tə nii!

(1 Piyerə 2.13-17, Likə 20.20-26)

¹ Yun tián tə mama, ba nə wulə á luv nii tə yuu wa, yí Yu nə tún ba. Yá ku dān yí Yu nə pín, ba wulə á yuu wa. Ku tà ba tətə diàn nə pín, ba wulə á yuu wa. Ku mù nə pín, á liù mama mə, sə v zílí yun tián tə nii, ba nə wulə á luv nii tə yuu wa. ² Liù dān nə viga yun tián təntə nii, ku yí ku tə, Yu nə tún tə nii nə v viga. Yá là tə, ba nə v ku nətu tə nii, ba wá buri ku tián bura ku yiri, ba ga cùgù ba. ³ Là tə, ba nə tuŋa zəni, wà mə, sə ba dəri yun tián təntə fən. Ku yí liù tə, v nə tuŋa yolwana, nə mə, sə v dəri ba fən. Də n mù nə ba pià, sə yun tián tə fən ja mú, n mə, sə n fwa zəni, sə ku pa ba bu n nə. ⁴ Ba mù yun tián təntə yí ba tuŋa ba pín Yu nə, ba pià, sə ba san mú, sə n fwa zəni. Yá n dān nə tun yolwan, n mə, sə n dəri ba fən. Ku tà tutu, Yu ma pa ba kə diàn ba jìan wa. Ba yí ba tuŋa ba pín Yu nə, sə ba kə là tə, ba nə tuŋa yolwana tə càn wa, sə ku biri də, Yu luŋa zaŋa ba yuu wa. ⁵ Ku mù təntə yiri, n mə, sə n zílí ba nii. Ku tà Yu luŋa tə cici yiri, nə pín n mə, sə n zílí ba nii. Zílí ba nii, n tətə nə yèé n pubuŋa wa də, n mə, sə n zílí ba nii tə yiri.

⁶ Mə ku mù yoo təntə yiri nə, á ma ŋwín lanpwərən tə də. Yá yun tián təntə, ba nə joŋə tə lanpwərən təntə, də yí ba tuŋa ba pín Yu nə ku tutuŋi təntə wa. ⁷ Á ŋwíán ku tə, á nə mə, sə á ŋwín á pa ba liù mama nə. Ku nə kùb yí ba tə, ba nə joŋə á wiən yuu ŋwírán, sə á ŋwín tə də á pa ba. Ku nə yí là tə, ba nə lé á yuu lanpoo tə, á ŋwíán ku á pa ba. Ku nə yí là tə, ba nə mə, sə á zílí ba, sə á zílí ba zəni. Ku nə yí là tə, ba nə mə, sə á pa ba

dun, sə á pa ba dun zəni.

Nə swóné duən

(Matia 22.35-40, 1 Zwan 3.11-23)

⁸ Á dānà ká pa liù mama juŋɪ ya á yuu wa. Juŋɪ tə ku nə mɛ, sə ku ya á yuu wa, ku mù nə yɪ, sə á sóní duən á sùrí lá. Liù tə, v nə swə v duən tə, v zìlí Yu *nii yìèn tə mama, v nə pɪn *Moyizə nə. ⁹ Yu pɪn nii nəba, v wú: «Dàn ká cwàrì, dàn ká gu liù, dàn ká ɲu, dàn ká pa n yii zu liù won.» Yu nii tə yìèn təntə, də tə duən tə mama, yɪ tə wulə yoo nədu ku tə wa, ku mù nə yɪ: «Sóní n don, ndə n tətə nə!» ¹⁰ Də liù nə swə v don, v bá wàní v fwa lwanɪ v yira. Ku dān bɪrɪ də, liù nə swə v don, v zìlí Yu nii tə mama.

Á kənə á sùrí á diàn Zwezi-Kərisə nə pìí v biàn tə

(Efɛzə tiàn 5.8-18)

¹¹ Á kənə diàn nətu, á nə yèé mánjá tə, á nə wulə ku wa zèn ku tə yɪrɪ. Síún nə, mánjá yí, sə á sùrí á yíá, á zàn dwiən nə. Mánjá tə nə nə ken nə waa Zwezi-*Kərisə nə, də mánjá yà tə ɲóná, sə Yu bà v jon nəba. Yá síún nə mánjá dān bwələ, sə Yu tun ku. ¹² Mánjá ga mancɪn, ndə tua nə bwóló puru, yá yikunu dān wá zwè. Nə dān dɔga yikunu wa tutɔnkɔkwɪnan tə. Nə dān mɛ, sə nə ja Yu diàn tə, ndə kwatara zɪla nə, sə nə wàní nə twá poni cwəŋə tə. ¹³ Nə dān pɪan nə tutɔnɛɛ ya zəni, ndə liù nə mɛ, sə v ya nətu poni wa. Nə dānà ká jèń duən nə, nə nyun swana nə bubunɪ. Nə à yèé nə dɔ wodirən zənzən, nə ja lɛ. Nə à yèé nə cwàrì də duən. Nə dānà ká jèń duən nə, nə ma tun yìèn gurə gurə, nə à yèé nə dɪ jara də duən. Nə dānà ká pa wugwɪw ja nəba. ¹⁴ Á pɪan, á ya ndə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə. Á kùù dānà ká pìí á bún á pùé fira yokɔkwɪnan tə yoo, á yà nə swə tə fàŋú, sə ku pa á pìí á fwa tə.

Nə wà mɛ, sə nə cəgə duən

(1 Korəntə tìán 4.3-5, 10.23-33, Romə tìán 15.1-7)

¹ Á sía, sə *Kərisə là tà, ba nə ba diàn jə Yu cwəŋə tə wa, yà á púlí tə wa. Á dānà ká fwa tótùnà ku tə yuu wa, ba nə buŋa ba waa con. ² Lìù don wulə, v m̀ù nə ba won mama culi, v m̀ù d́ tə mama. Yá v don də wulə, v nə ba diàn jə Yu cwəŋə tə wa, ku pa v m̀ù ba won don d́, də ku nə tà davuran cici. ³ Lìù tə, v nə ba won mama culi, dān ká gwiən l̀ù tə, v nə ba wiən duən d́. Lìù tə də, v nə ba wiən duən d́, dān ká cəgə v tə, v nə ba won mama culi, Yu nə sè v də tə yiri. ⁴ N m̀ù nə yi wàà, n ma cəgə *Yuu-Tiu tutunu? Də nə Yuu-Tiu tutunu nə fwa zəni, nə à yèé v nə fwa lwaní, ku ywàŋá nə Yuu-Tiu, v nə ti wá. Ku ba mú ywàŋá. Yá nə Yuu-Tiu tutunu fwa zəni, nə Yuu-Tiu nə wàá v pín v fwa zəni tə yiri.

⁵ Là duən buŋa də, dun don wulə, ku nə dwə diàn tə duən. Yá là duən də ga buŋa də, diàn tə mama yi won nədu. Ba l̀ù mama dān nə mɛ, sə v lwaní ku tə, v nə buŋa v waa con, cígá cígá. ⁶ Lìù tə, v nə kəni dun dun don nə, v doni diàn tə duən, v yi v fwa nətu, sə v ma pa dun Yuu-Tiu nə. Lìù tə, v də nə ba wodiū mama culi, v də d́ won mama, sə v ma pa dun Yuu-Tiu nə, v ga kəni Yu l̀è ku tə yiri, v nə d́. Lìù tə də, v nə ba wiən duən d́, v də ba wiən duən d́, sə v pa dun Yuu-Tiu nə, v də ga kəni Yu l̀è. ⁷ Yá nə l̀ù mama dān tà v mu wulə luv v cici yiri, nə l̀ù də mama ga ba ti, v cici yiri. ⁸ Yá nə mu tə dān nə wulə luv wa, ku yi nə wulə Yuu-Tiu yiri. Nə kúbù nə tɪga də, ku yi nə tɪga Yuu-Tiu yiri. Nə mu tə dān nə wulə, nə à yèé ku nə tɪga, nə tə yi Yuu-Tiu nə ti nəba. ⁹ Ku yi cígá, Zwezi-Kərisə tɪga, yá v pǐ v bwin v nan, v wulə mu wa, sə v d́ diàn tɪga də ləzwənəŋə mɛ yuu wa. ¹⁰ Sə n m̀ù dān yi, bèè nə pín n ma cəgə n don tə, v nə yi n nubiu Kərisə yiri? Sə n m̀ù yi, bèè nə pín n ma goni n don tə, v nə yi n nubiu Kərisə yiri? Nə mama wá zɪɣi Yu yáá con, sə v b̀r̀i nə bura. ¹¹ Ku yi

ndə ku nə púpúní Yu sagi tə wa, ku wú:

«Ku yi cígá, à yi Yuu-Tiu tə, à nə wulə mu wa.

Ku mù nə pín, à mù nə swìn, à wú:

Lìu mama wá tu v nadwana yuu à yáá con,

lìu mama ga wá sùrí v tətə nii, v pa dun à mù Yu nə.»

¹² Ku dān pìà ku buri də, nə lìu mama wá tún v nii v tiàn nə Yu yáá con.

Nə dānà ká yugu lìu, nə lı Yu cwəŋə tə wa

(1 Korəntə tiàn 8.1-13, Kolosə tiàn 2.16)

¹³ Nə kúù dānà ká cəgə duən. Á dān kənə á pubuŋa wa də, á wà mɛ, sə á fwa won mama, ku nə wá ya ndə kapan nə, á nə ken á duən *Kərisə lià tə yáá con, ba nə wá mà ba nɛɛ ku nə ba tu, nə à yèé ku nə wá pa ba pìi ba yá Yu cwəŋə tə. ¹⁴ À mù də *Yuu-Tiu Zwezi vwə duən nə. Yá ku dān pín, à yèé zəni zəni də, wodiū mama təlɛ, ku tətə nə yi durən won Yu yáá con. Yá lìu tə, v dān nə buŋa də, wodiū don yi durən wodiū, v wà mɛ, sə v dó ku, v nə buŋa v waa con də, ku yi durən tə yiri. ¹⁵ Də n nə tà wodiū yiri, n nə dé, n pa n lìu don, v nə yi n nubiu Kərisə yiri, jìàn gwàrì Yu cwəŋə tə wa, ku buri də, n kúù ba wá swə. Dān ká pa lìu tə, Zwezi-Kərisə nə tıga v də yiri, tà n wodiū tə yiri, v jén Yu cwəŋə tə wa. ¹⁶ Á cia á tiàn nə, lìu dān ká dí tjaŋa wozəŋə tə yiri, Yu nə pín aba. ¹⁷ Yu pàrì tə tà wodirən, nə à yèé won tə, ba nə nywın yoo. Yu pàrì tə dān yi ku tə, Yu-*Sıŋu tə nə tuŋa də nəba. Ku mù nə saŋa nəba, ku pín, nə tuŋa ku tə nə yi cígá. Ku mù nə pín, nə wulə duən nə, də bican sié. Ku mù nə pín, nə jə pupwən. ¹⁸ Lìu tə, v nə tuŋa v pín Zwezi-Kərisə nə nətu, v wá poli Yu pùé nə, yá lià ga wá swìn də, v tuŋa ku tə nə ziən.

¹⁹ Ku mù yiri, nə dān kənə diàn, nə fwa ku tə nə wá kə bican sié nə pwéré wa də ku tə nə wá dān lià tə duən jìàn Yu cwəŋə tə wa. ²⁰ Dān ká cùgù Yu tutuŋi tə, də won tə, n nə dé. Cígá, wodiū təlɛ, ku nə yi durən won Yu yáá

con. Yá də ku tə, n nə də, dān nə wá yigu n duən Kərisə lià tə, ku pa ba fwa lwani, sə n dān ká də ku. ²¹ Nēn, ku tə nə ziən: Dān ká fwa won mama, ku nə wá pa n duən Kərisə lià tə pīi ba yá Yu cwəŋə tə nə. Ku nə yi nāŋú diŋə, nə à yèé ku yi sana nywɪwɪn, nə à yèé won tə mama, ku nə wàá ku yani. ²² N pubuŋa tə nə yi nətu ku yoo təntə yuu wa, ku twá də n waa tə, n nə ken Yu nə, ja ku n cici con, sə ku ya n mù də Yu pwéré wa. Pupwən liù nə yi liù tə, v nə ba bábiá fwa ku tə yiri, v nə ken sírí, sə v fwa. ²³ Yá liù tə, v nə fwa bábiá wodi u yuu wa, v ga dé ku, Yu wá buri ku tíu bura, v ga cùgù wá. Ku pià ku biri də, v wà v waa ken Yu nə ku wodi u tə yuu wa. Yá won tə mama, liù nə tun, v ga wà v waa ken Yu nə ku yiri, ku yi cuna.

15

Nə fwa ku tə nə ziən, ku pa nə duən nə

(Romə tián 14.13-23, Filipə tián 2.1-5)

¹ Nə mù lià tə, nə nə jə diàn Yu cwəŋə tə wa, nə mɛ, sə nə san lià tə nə, ba nə ba diàn jə ka wa. Nə wà mɛ, sə nə pià ku tə nə poli nə cici pùé. ² Nə liù mama dān mɛ, sə v fwa ku tə nə poli v don pùé, sə nə ma fwa wá zəni, sə ku wàní ku dān v jìàn Yu cwəŋə tə wa. ³ Zwezi-*Kərisə tətə wà ku tə nə poli v cici pùé fwa. Ku púpúní Yu sagi tə wa, ku wó: «Túrán tə mama, ba nə twɪn n mù Yu, pií tə tu à mù yuu wa.» ⁴ Ku yi cígá, yoo tə mama, ba nə dí yáá, ba púpúní Yu sagi tə wa, yi ba púpúní, sə ku kàrì nəba. Ku mù nə mɛ, sə ku pa, nə ja pínú, ku ga zùrì nə bicaní, sə nə wàní nə ja yala Yu con. ⁵ Pínú də ka zùrì bicaní yi Yu nə pɪn. Yu dān nə wá pa á ya lià tə, á pubuŋa nə yi nədu, sə á fwa ndə Zwezi-Kərisə yà nə fwa nətu. ⁶ Yá á dān wá wàní á bu Yu nə, v nə yi nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nyina, də bican nədu də nii nədu. ⁷ Á dān sià duən, ndə Zwezi-Kərisə nə sè aba nətu, sə ku pa dun Yu nə.

(Tutunān 3.25-26, Efēzā tìán 2.11-19)

⁸ Ku yi cígá nā, à swìn á con: Zwezi-Kərisə jigə *Zwifə-ba tutunv. U fwa ku nətə, sə v pa ku tə Yu nā kàn nii də ba nıbara-ba tə, nii sú, sə ku bırı ba də, Yu yoo ba kwè, ⁹ sə ku ga pa, là tə, ba nā tà Zwifə-ba bu Yu nā, v nā dəri ba yinəgə zənzən tə yırı. Ku yi ndə ku nā púpúní Yu sagı tə wa, ku wú:

«Ku mù yırı, à wá bu n nā,
là tə, ba nā tà Zwifə-ba, tətəŋi wa.
À wá nun gwaran à ma bu n yırı nā.»

¹⁰ Ku tə púpúní Yu sagı tə wa, ku wú:

«Á mù là tə, á nā tà Zwifə-ba, á fwa pupwən,
á mù də dwíí tə, Yu nā kúrí.»

¹¹ Ku tə púpúní Yu sagı tə wa, ku wú:

«Á mù là tə mama, á nā tà Zwifə-ba, á bwia Yuu-Tiu nā.
Á dwíé tə mama bwia v nā.»

¹² Yu nii *sùsùnù *Ezayi də swìn, v wú:

«Lìù wá nan Yıziyi*f1* dwíí tə wa,
v nā wá d́ pàrì là tə yuu wa, ba nā tà Zwifə-ba.
Luv dwíé tə mama, ba nā tà Zwifə-ba, wá ja yala də wá.»

¹³ Yu nā pın, á jə yala də wá. U mù dān nā wá pa, á sú də pupwən, v ga pa aba bıcan sîé, á nā kəni á waa v nā tə yırı. Ku mù nā wá pa, á twá v *Sıŋu tə diàn nā, á ja yala də wá, tə nā dáá, tə ja lə tia nā.

Polə yi Zwezi-Kərisə tutunv

(1 Korəntə tìán 15.10, 2 Korəntə tìán 12.12, 10.13-18)

¹⁴ À nubia-ba, à mù yèé cígá mama à tətə yuu wa də, á yi là tə, á nā yi wuywanyına. Á jə yənu zənzən, ku pa, á wáá duən á kwè. ¹⁵ Yá də ku nətə mē, à tə swìn yìèn duən yuu wa nəpon nəpon à sagı ku tə wa, sə à ma líí

aba. À swìn tǝ sùràn tǝntǝ, Yu pubwanu tǝ yiri, u nǝ fwa à yira. ¹⁶ Yu tun nǝ, sǝ à ya Zwezi-*Kǝrisǝ tutunu, à pa lià tǝ nǝ, ba nǝ tǝ *Zwifǝ-ba. Yá à dàń tǝŋa ku tutuŋi tǝntǝ, à pin Yu nǝ. À swìn u suywǎŋú tǝ, à biri lià tǝ nǝ, ba nǝ tǝ Zwifǝ-ba. À pià, sǝ u li ba u tǔn vǎn nǝ, sǝ ba ya u mù nyiǝn, ba ga poli u pùó. Yu-*Siŋu tǝ dàń nǝ wá pa, ba ya lià tǝ, ba nǝ yi Yu nyiǝn. ¹⁷ Ku nǝtu pin, à mù dǝ Zwezi-Kǝrisǝ wulǝ duǝn nǝ, à dàń ga jwǝ, à nǝ tǝŋa à pin Yu nǝ tǝ yiri. ¹⁸ Yoo tǝ, à nǝ jǝ wudu, sǝ à swìn, yi yoo nǝdu ciɿ. Ku mù nǝ yi tutuŋi tǝ, Zwezi-Kǝrisǝ nǝ twá dǝ nǝ, u tun. U pin à van lià tǝ, ba nǝ tǝ Zwifǝ-ba, à kǝ Yu cwǝŋǝ tǝ wa, sǝ ba zili u nii. U twá à nii sùràn nǝ, dǝ ku tǝ, à nǝ fwa nǝ, u ma tun ku yoo tǝntǝ. ¹⁹ U tun u diàn mumunu dǝ yomulan, ku twá dǝ Yu-Siŋu tǝ diàn. Ku nǝtu dàń pin, à zigi *Zwerizalema nǝ, à swìn Zwezi-Kǝrisǝ suywǎŋú tǝ, bwáli mama nǝ, à va à yí Yiliri. ²⁰ Yá ku dàń yi dun yoo, ku pa à mù nǝ, sǝ à swìn Zwezi-Kǝrisǝ suywǎŋú tǝ bwála tǝ nǝ, ba nǝ wà dí yáá ba nì ku yoo. À yà ba pià, sǝ à swìn ku bwáli nǝ, ba nǝ dí yáá ba nì ku, sǝ ku dàn ká ya, ndǝ liù don nǝ tǔn u bǝré dǝń, à ga bà à lwà ka yuu wa. À dàń yà pià, sǝ ku ya, ndǝ ku nǝ púpóni Yu sagi tǝ wa, ku wú:

²¹ «Lià tǝ, ba tǝ nǝ wà u yoo swìn ba biri ba,
ba mù wá na wá.

Lià tǝ, ba tǝ nǝ wà u yoo nì,
ba wá nì u suywǎŋú tǝ dǝń.»

Polǝ pià, sǝ u va Romǝ

(Romǝ tiàn 1.9-15, 2 Korentǝ tiàn 8 dǝ 9)

²² Mǝ ku mù yoo tǝntǝ dàń nǝ ciǝ à yáá nǝ, ku pa máŋá mama, à nǝ pià, sǝ à bà á con, à ba twi. ²³ Síún nǝ, bwáli kùb tǝlé nagwanǝ tǝ tǝ wa, ba nǝ wà suywǎŋú tǝ swìn lá. Ku tǝ nǝ súri lá, ku buna dáá, à yà nǝ pià, sǝ à bà à na aba dǝ à bican mama. Yá à dàń pià, sǝ à tun ku yoo tǝntǝ máŋá tǝ wa, à

nə vəli Esəpanyə. ²⁴ À jə yala də, à wá na aba mánjá tə wa, à nə twi, sə à le. À wá ya á con dian bələ, sə à yıra zùrì á yoo wa. Ku kwa nə, à pià, sə á san nə, sə à wàní à va à cwəŋə tə.

²⁵ Síún nə, à dǎn yí à vələ *Zwerizalemə, sə à san *Kərisə lià tə nə.

²⁶ Kərisə lià tə, ba nə wulə Masedwanə də Akayi nagwanɛɛ tə wa, lá səbiu, sə ba ma san zura tə nə, ba nə wulə Zwerizalemə Kərisə lià púlí tə wa. ²⁷ Ba tətə nə ken ba pubuŋa wa, sə ba san ba. Yá ku sǎŋú təntə yà yí *Zwifə-ba juŋi, ku nə wulə ba yuu wa. Ku juŋi təntə dǎn nə yí, ba yà tà Zwifə-ba, yá ba ga twá Zwifə-ba nə, ba na tori Yu con. Ku mù nə pɪn, ba mù lià tə, ba nə tà Zwifə-ba, dǎn mɛ, sə ba san Zwifə-ba nə də wiən tə, tə nə yí tia yuu wiən. ²⁸ Mánjá tə, à nə li ku yoo təntə yáá, à nə wàní à pa səbiu tə Zwerizalemə Kərisə lià púlí tə nə, à wá twá á con, à ma va Esəpanyə. ²⁹ À yəé də, mánjá tə, à nə wá bà á con, Zwezi-Kərisə wá fwa zəni á yıra zənzən.

³⁰ À nubia-ba, à kwè aba də nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yiri tə, də Yu-*Siŋu tə nə pɪn nə swə duən tə yiri, sə á sùrí à nə, á juŋ Yu də diàn á pa nə. ³¹ Á lwərə Yu á pa nə, Zwide nagwanaa lià tə, ba nə wà suywǎŋú tə sè dǎn ká ja nə, ba kə càn wa. Á tə lwərə Yu á pa nə, sə ku tə, à nə ja vələ Zwerizalemə, sə à pa lià tə nə, ba nə yí Kərisə nə ti, wàní ku poli ba pùé nə. ³² Də ku dǎn nə yí Yu fira, à wá bà á con də pupwən. Yá nə wá ya duən nə, sə à sǐi mancɪn.

³³ Yu tə, u nə pɪn bɪcən sié, nə wá ya də á mama! Amuna!

16

Sagɪ tə yígúré sùràn

(3 Zwan 5-8, 1 Korəntə tìán 16.19-20)

¹ À pià, sə á lwarɪ nə nakua Fowebe. U yí u tuŋa Yu tutuŋi tə Sankərə *Kərisə lià púlí tə wa. ² Mánjá tə, u nə yí á con, sə á sè, á ja wá zəni

*Yuu-Tiu yiri, ndə lià tə, ba nə yi Yu nə ti, nə me, sə ba fwa nətʊ. U san lià zənzən nə, v ga san à də nə. Ku mù yiri, á saŋa wá won mama wa, v nə pià á sáŋú.

³ Á jùná Pərisəka də Akilasə á pa nə. À mù də ba mù nə tuŋa nə pɪn Zwezi-Kərisə nə. ⁴ Ba tà à yiri, ba dugv ba mu, sə ba ma wàní ba jon à mu ba yá. Yá à dàń kəni ba lèè. Ku tà à cɪcɪ nə kəni ba lèè. Kərisə lià púló tə mama, ba nə tà Zwifə-ba də kəni ba lèè. ⁵ Á jùná Kərisə lià púlí tə, ba nə yáá jəni duən nə Pərisəka də Akilasə diè tə wa. Á jùná à nubiswənə Epayinetə á pa nə. U mù nə yi Azi nagwanaa tə wa təntən liù, v nə kəni v waa Zwezi-Kərisə nə. ⁶ Á jùná Mari də, á pa nə, v tun zənzən v pa aba. ⁷ Á jùná Andəronikisə də Zwiniyasə á pa nə. Ba yi à mù dwíí tián, à mù də ba mù ga nə yin bən diè tə wa də. Ba yi Zwezi *tuntuna, lià nə swìn ba zəni yoo. Ba mù nə dí à yáá, ba kəni ba waa Zwezi-Kərisə nə. ⁸ Á jùná Anpəliyatisə, v nə yi à nubiswənə Yuu-Tiu yiri nə, á pa nə. ⁹ Á jùná Yirəben, nə mù də wá nə tuŋa Zwezi-Kərisə tutuŋi tə, á pa nə. Á jùná à nubiswənə Sətakisə á pa nə. ¹⁰ Á jùná Apelesə á pa nə. U də buri də, v cígá yi Zwezi-Kərisə tutunu. Á jùná Arisətobilə də v diè lià tə á pa nə. ¹¹ Á jùná Erodion, v nə yi à dwíí tíú, á pa nə. Á jùná Narəsisə də v diè lià tə, ba də nə kəni ba waa Yuu-Tiu nə, á pa nə. ¹² Á jùná Tərifənə də Tərifozə, ba də nə tuŋa Yuu-Tiu tutuŋi tə zənzən, á pa nə. Á jùná à nubiswənə Pəresidə á pa nə. U yi kan tə, v də nə tun zənzən v pa Yuu-Tiu nə. ¹³ Á jùná Rifisə á pa nə. U yi liù tə, Yuu-Tiu nə kúrí. Á jùná v nuu tə, v nə yi à də nuu, á pa nə. ¹⁴ Á jùná Asinkəritə, də Fəlegon, də Ɛrəmesə, də Patərobasə, də Ɛəmasə, də Kərisə lià tə duən tə mama, ba nə wulə də ba, á pa nə. ¹⁵ Á jùná Filologə, də Zwili, də Nere, də v nakua tə á pa nə. Á jùná Olinpasə, də lià tə duən tə mama Kərisə nə ti, ba nə wulə də wá, á pa nə.

¹⁶ Á jùná duən də zílə zənzən də sonu ndə Kərisə lià nə me, sə ba fwa nətʊ. Kərisə lià púló tə mama jəni aba.

Polə talukwa kwìdè

(Titə 3.9-11, 2 Piyerə 2.1-3)

¹⁷ À nubia-ba, á nənə ku tə, à nə kwè aba ku yiri. Ku mù nə yí, sə á cì á tiàn nə də lià tə, ba nə kəni pwia lià pwéré wa, ba pín ba dɔga Yü cwəŋə tə, ba jén. Kàrà tə, ba nə kàrì aba, də ba lià təntə tutunɛ tə ba duən yuu keni. Á dān pian á ya yinunì də ku lià təntə. ¹⁸ Ba mù ləzwənyiri təntə ba nə Yüu-Tiu tutunì tə tɔŋa. Ba yí ba twá ku tə nə, ku nə yí ba pwíí fira. Ba níó ywán, ba ga swìn suywáná lià con. Ba fwa nətu, ba ma gɔgarì lià tə, ba nə yəri ka fwa yolwan, ba pín ba pubɔŋa lwàní. ¹⁹ Lià tə mama yəó, á mù nə zílí Yü nii zəni nətu. Ku mù yiri nə, à wulə pupwən wa zənzən á yiri. Yá à yà swə, sə á ya lià tə, á nə jə wubɔŋa, sə á ma fwa ku tə nə zìən. Yá à ga swə, sə á ya lià tə, á nə ba pubunkukwɪnan jə, sə lwanì dān ká cùgù aba. ²⁰ Yü nə yàá pín bican siə lià nə. U bá dānì, u ma cùgù *Sítana diàn, u ga pa á nɔŋa wá də á nɛɛ. Nə Yüu-Tiu Zwezi nə wá fwa pubwanu á yira. ²¹ Timote, u nə tɔŋa də nə, jùnì aba. Lisiyisə, də Zwason, də Sosipaterə, ba nə yí à dwíí tiàn tə, jùnì aba. ²² À mù Tərətíyisə jùnì aba Yüu-Tiu yiri. Mə à mù nə Polə jín u pa à púpúnì u sagì ku tə. ²³ Gayisə də jùnì aba. Mə u mù con nə, à mù Polə wulə, yá Kərisə lià tə də mama yí u mù con, ba twi, ba jùnì Yü. Erasətə, u nə túnjə tuv tə səbiu tə, də nə nubiu Karətisə jùnì aba. [²⁴]

Yü cici nə mɛ də dun

(Efɛzə tiàn 3.20-21, Zwidə 25-26)

²⁵ Nə pian dun Yü nə. U wàá Zwezi-*Kərisə suywánú tə nə, à nə swìn à buri lià tə nə, u twá u pín, á zígì diàn, á ma twá Zwezi-Kərisə nə. Yü twá suywánú təntə nə, u pa ba lwarì cígá tə, ka nə sègè, ku máná nə ba yigə. ²⁶ Yá síún nə, cígá təntə dān nan poni nə. Dwíó tə mama dān twá Yü *nii saga tə nə, ba lwarì cígá tə. Yü tə, u yà nə dí yáá u wulə fuən fuən, nə pín

nii tɛntə, sə kʊ pɑ lià tə mama kə bɑ wɑɑ v nə. ²⁷ Nə pian dun Yu nə. U mù
cici nə jə wubɔŋɑ. Nə pian dun wá, kʊ twá də Zwezi-Kərisə, mánǎ tə, kʊ nə
bɑ zwè. Amuna!